

Az nem is igazi jogász, aki nem tud tarokkozni – vallja a régi vá-
gású ügyvéd.

Portrénk Grosch Józsefről a 19. oldalon



Fotó: Szaffner Ferenc

Paksi Hírnök

Az írás megmarad.

XVIII. ÉVF. 22. SZÁM

ALAPÍTVÁ 1989-BEN

2009. NOVEMBER 20.

Orlandóba készülnek



Fotó: Vida Tünde

Lapunk megjelenésével egy időben indulnak a paksi kommandósok Orlandóba, hogy részt vegyenek a különlegesen képzett rendőri egységek legrangosabb seregszemléjén. A Tolna Megyei Rendőr-főkapitányság Neutron Bevetési Osztálya 2000 óta résztvevője a neves versenynek, a legkiugróbb eredményt 2006-ban érték el, amikor összetettben ezüstérmet szereztek. A csapat tagjai: Felhősi László, Járai Antal, Keresztély György, Benkő Péter, Major István, Kemény László és Novák József.

Segítő kéz: Benedeczki Mihály

2. oldal

Azok a régi kömlődi nyarak

12. oldal

Edit új élete

15. oldal

Japán–Sárgödör tér–Alaszka

22. oldal

A futó csirke és a bűvös kocka

22. oldal

Tűzoltók, ha ünnepelnek

3-5. oldal

Fotó: Kővi Gergő



MECSEKVIDÉKE
TAKARÉKSZÖVETKEZET

48 éve Ügyfeleink szolgálatában!

Paks, Villany u. 4. Telefon: 75/511-240

Jelen tájékoztató nem minősül ajánlattételnek.

A szerződések részletes leírását az üzlet- és termékszabályzatok tartalmazzák!

NYUGDÍJAS HITEL

Szeretné felújítani lakását, családi házát? Energiatakarékosra cserélni háztartási gépeit? Szeretne kirándulni, üdülni?

Vegye igénybe a nyugdíjas hitelt 75 éves korig!

Felvehető összeg 100 ezertől akár 1 millió Ft-ig, futamidő max. 60 hónap.

100 ezer forintnál 2 567 Ft, 500 ezer forintnál 12 831 a havi törlesztőrészlet.

Kamat 16%, kezelési költség 2%. THM 23,88% a félmillió kölcsön esetében

A szociális otthon mindenese

Emlékszem rá, Misi mindig ment és segített. Ha elromlott egy éjjeliszekrény ajtaja vagy csöpögött a csap, vagy boltba kellett menni, esetleg Kati néni kellett megemelni foteléstől...

Az időskorúak otthona azóta szebb és nagyobb épületbe költözött, dolgozók jöttek-mentek, de Benedeczki Mihály maradt: immár tizenhét éve az intézmény univerzális ezermestere, s idén nagy elismerés érte: ő kapta a „Segítő kéz” díjat, amelyet az önkormányzat a szociális munka napján ad át, az e területen arra méltónak talált szakembernek.



Fotó: Molnár Gyula

Annak idején karbantartónak vették fel, szerelni, zárat, égőt cserélni, fűvet nyírni, aztán, mikor az intézmény kapott egy autót, azzal ő hordta az ebédet. Ma már nehezebb lenne kivite-

lezni a bevásárlást a gondozottnak, hisz tizenhét éve 20-30 idős volt, most ennek közel négyszerese; feladatai is megszorodtak, ideje sem lenne erre.

– Nem is tudom, mi a foglalkozásom: anyagbeszerző, gépkocsivezető, betegszállító, mikor mi adódik – gondolkodik el Benedeczki Mihály. – Karbantartok, ha karbantartó épp nincs, s most is kicserélem az égőt...

Asztalos a szakmája; korábban dolgozott a TÁÉV-nél, üzemrendész volt, szervizben is tevékenykedett. Kedvelte valamennyi munkahelyét, de megszűnt mind.

– Manapság mindig ugyanazt csinálom, mégis változatosan telnek a napjaim: menni kell, úton lenni, az időseket viszem orvoshoz, Szekszárdra; az orvosi rendelőkből a mosnivaló ruhát szállítom, hisz itt tisztítják valamennyit a szociális otthon mosodájában. Hétvégéken, ünnepnapokon ebédet hordok, nincs megállás. Többségében nők a munkatársaim, jó viszonyban vagyunk, bár sok időt nem töltök velük. Az idősek kedvelnek, barátaim is vannak köztük, Misi bácsinak hívnak...

A kitüntetést november 13-án vette át a Duna Hotelben rendezett ünnepségen. *Sólya Emma*

Pakson sikertörténet az „Út a munkához”

Áprilisban indult az Út a munkához program, amelynek célja visszavezetni a rendszeres szociális segélyezetteket a munkaerőpiacra. A program elindításához három csoportra osztották az ellátásban részesülőket: az egyik kör számára a törvény továbbra is biztosítja a rendszeres szociális segélyt, ők az 55 év felettiek és a betegség miatt munkaképtelenek. A második csoportba tartoznak, akire ezek a kitételek nem igazak, ők januártól rendelkezésre állási támogatásra jogosultak. Jelenleg Pakson 148-an részesülnek ebben az ellátásban. Emellett vannak, ők alkotják a harmadik kört, akik rendelkezésre állási támogatásra jogosultak, de közcélú munkát végeznek, így magasabb jövedelem biztosított a számukra.

A program elindításához szükség volt a közfeladatok felmérésére, ezért, hogy az igények és a lehetőségek kirajzolódjanak, elkészült a közfoglalkoztatási terv. Eszerint 169 fő foglalkoztatását kellett megoldani Pakson. A szervezésre a DC Dunakom Kft.-t kapott megbízást. A lehetőségeket 41 önkormányzati fenntartású intézményben mérték fel. Az előírások szerint a

képzettséghez képest legfeljebb eggyel alacsonyabb besorolású munkakört ajánlhattak fel a foglalkoztatottnak, amit nekik el is kellett fogadniuk. Ez minden esetben sikerült: udvarosként, raktárosként, takarítóként és adminisztrátorként is dolgoztak. Volt ugyan, aki csupán egy napig, de akadt olyan is, akik a három hónap leteltét követően állandó munkahelyet talált. Így az I. István Szakképző Iskolában dolgozik tanárként az egyik korábban ellátottként nyilvántartott pedagógus, a rendelőintézetben számítógépezőt alkalmaznak véglegesen, és a gondozási központ is új munkaerőre lelt. A közmunkások a törvényben előírt bérezést kapták: a felsőfokú végzettségűeknek 130 ezer, a középfokú képesítésűeknek 87.500, a szakképesítés nélkülieknek pedig a minimálbérnek megfelelő 71.500 forintot jelentett ez havonta, tájékoztattott Saáry Miklósné, a DC Dunakom Kft. ügyvezető igazgatója. A program anyagi háttérét az önkormányzat és az állam közösen biztosítja. A paksi képviselő-testület 128 millió forintot különített el erre a célra, az állami támogatás idén 90 száza-

lékos. Így eddig 33 millió forintot fordított az ellátásra a város, tudtuk meg Badics Istvánétól. Az önkormányzat szociális osztályának vezetője elmondta azt is: a közfoglalkoztatási tervet túl is teljesítették, eddig 207 főt vontak valamilyen módon munkába, közülük 93-an ma is dolgoznak. A 90 nap közcélú munkavégzést követően nem hagyják magára a munkát végzőt, a munkaügyi központtal együttműködve megvizsgálják az így szerzett munkaviszonyt, így vagy munkanélküli ellátásra válik jogosulttá a munkavállaló, vagy rendelkezésre állási támogatást (28.500 forintot) kap és

ismét kiközvetíthető lesz. Azokat a 35 év alattiakat, akik nem végezték el az általános iskolát, képzésre kötelezte a jogszabály, ez ugyanis a szociális ellátás folyósításának feltétele. A képzéseket Szekszárdon és Pakson szervezték meg mintegy húsz fő részvételével.

Jövőre valószínűleg folytatódik az országos program, ám változások várhatóak a finanszírozás terén. Amennyiben csökken az állami támogatás, nem biztos, hogy Pakson ismét foglalkoztatási sikertörténetről beszélhetünk majd, hiszen az önkormányzat saját forrásból nem biztos, hogy biztosítani tudja több mint 200 fő segélyezett folyamatos támogatását.

-dal-

Paksi Hírnök

Megjelenik kéthetente, 4500 példányban

Kiadja a TelePaks Nonprofit Kft.

Főszerkesztő: Dávid Ildikó

Szerkesztőség: Paks, Dózsa Gy. u. 51–53.

E-mail: paksihironok@index.hu

Telefon és fax: 75/310-153

Nyomda: Kerényi Nyomda, Szekszárd

Hirdetésfelvétel: Fonyó Lajos, 30/557-3645, fonyo.lajos@t-online.hu

Következő megjelenés: 2009. december 4.

Százharmincöt éve vigyáznak ránk

Különleges felvonulással is emlékeztetessé tették a szervezett tűzvédelem 135. paksi évfordulóját: fecskendő járművekkel járták végig Paksot a tűzlovagok, akik nem menteni, hanem ünnepelni indultak a művelődési házba. A programok sora egy tárlat megnyitásával folytatódott, ahol Paddi Attila nyugállományú tűzoltó százados és Fetter József tűzoltó őrnagy gyűjteményén keresztül megismerhették a látogatók a paksi szervezett tűzvédelem történetét. A színházteremben tartott főünnepségen Muharay Árpád, országos katasztrófavédelmi főigazgató-helyettes köszöntötte többek között a megjelenteket. A polgárvédelmi vezérőrnagy kiemelte: nem csupán technikai felszerelésében változott a tűzoltók munkája, tevékenységük sokkal összetettebbé vált, hiszen ma már a tüzek oltása

mellett a magas épületekből történő mentés, a vegyi baleseteknél és a közúti baleseteknél történő közreműködés is a feladatuk. Ami nem változott: minden alkalommal védeniük kell önmagukat és a lakosság életét. A jubileum alkalmával kitüntetésekkel köszönték meg azoknak a kollégáknak a munkáját, akik példaként állíthatók az állomány tagjai elé. A Tolna Megyei Tűzoltószövetség és a hivatásos önkormányzati tűzoltóság emléktárgyait hatan vehették át, soron kívüli előléptetésekről is döntöttek. Hajdú János polgármester Szolgálati Érdemérem kitüntetését adott át az erőmű tűzoltóságának állományából Ambach Edének húszéves, Fehér Rolandnak tízéves és az önkormányzati tűzoltóság parancsnokának Bán Attilának húszéves szolgálati ideje elismeréseként.

A jubileumi rendezvényre meghívást kaptak az egykori, ma már nyugalmazott tűzoltók és a társszervek képviselői is. A programhoz kapcsolódóan városunk adott otthont a VII. Országos Tűzoltó és a III. Vészhelyzeti Felderítő Csoportok Szakmai Vetélkedője országos döntőjének. A kétnapos versenyben 21 csapat mérte meg magát, köztük meg-

hívottként a paksi hivatásos és a létesítményi tűzoltóság gárdája is. Az ünnepségsorozat látványos alpinechnikai, valamint tűzoltási és műszaki mentési bemutatóval zárult. S, hogy a tűzoltást nem lehet elég korán kezdeni, arra bizonyítékul szolgált két óvodás tűzoltócsapat, akik ugyancsak megmutatták e téren szerzett jártasságukat. -dallos-



Fotó: Molnár Gyula

Könyv idézi fel a paksi tűzoltás múltját

133 ház, egy kápolna, egy fecskendőfészter és sok melléképület lett a lángok martaléka – jelentette Tumpek Ádám városbíró az 1869. február 20-án, Pakson kitört tűzvészről a főszolgabírónak. Nem ez volt az egyetlen nagy tűz településünk történetében, míg kialakult a szervezett tűzvédelem mai formája. A történetet Csöglei István, a 135 éves évfordulóra megjelent könyvében örökíti meg.

Magyarországon már Szent István korától jelentek meg a tűzvédelmet érintő királyi rendeletek. Az első részletes, egész birodalomra kiterjedő, tűzvédelmet szolgáló szabályozás II. József nevéhez fűződik. 1788-ban adta ki tűzrendészeti pátensét, amelynek alapjai a mai jogszabályokban is megtalálhatók. A magyar tartományokban azonban nem tar-

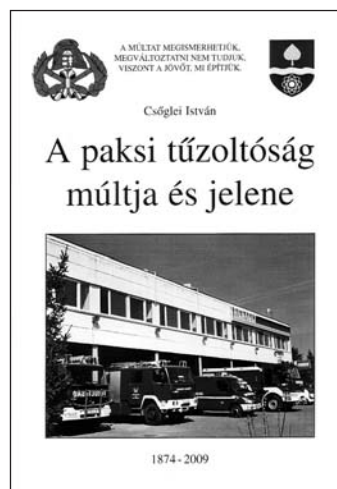
tották be ezeket az előírásokat, sőt, sok helyütt le sem fordították magyarra, így továbbra is keletkeztek nagy tüzek. A céhek virágzása idején fejlődött a tűzvédelem, a mesteremberek elsődrendű feladatuknak tartották a szervezett tűzoltásban való részvételt. Pakson az evangélikus templom tornyából figyeltek, és ha tüzet észleltek, a

harangozás száma mutatta, hogy melyik körzetben pusztít a „vörös kakas”. 1957-ben a malomnál felszerelt dudát szóltatták meg, amíg az új szertár fel nem épült.

Bár a céhek tevékenysége sokat segített a fellobbanó tüzek meggátolásában, nem hozta meg a kívánt eredményt. Később a nagyobb iskolavárosokban jól képzett diák tűzoltócsapatokat szerveztek, de a nyári szünetben, amikor a legnagyobb volt a tűzveszély, kiestek a védelemből. Hazánkban az önkéntes tűzoltó szervezetek sorát az Aradon megalakult „Önkénytes Polgári Tűzoltókar” nyitotta meg. A szervezés akkor gyorsult fel, amikor az ügyet kezébe vette gróf Széchenyi Ödön, aki első elnöke volt az 1870-ben megalakult és 1945-ig működő Magyar Országos Tűzoltó Szövetségnek. Pak-

son is gondolkodtak egyesület létrehozásán, de konkrét intézkedés nem történt. Madi Kovács János földbirtokos volt az, aki megtette az első lépéseket. Saját költségén vásárolt egy kocsifecskendőt, két falajtot, tíz vödört, tűzhorgokat, és kezelésükre 20-25 főt toborzott. Az elkészített alapszabályt a Magyar Királyi Belügyminisztérium 1874. február 11-én hagyta jóvá. Ezzel megalakult a Paksi Önkéntes Tűzoltóegylet, amely csapat 1874. július 24-én esett át a „tűzkeresztségen”. Mindez csupán néhány kiragadott pillanat a szervezett tűzvédelem történetéből, amelyet a kezdetektől egészen napjainkig, számos érdekes történettel, cikkel, fotóval fűszerezve mutat be „A paksi tűzoltóság múltja és jelene” című könyvében Csöglei István.

Kohl Gyöngyi







Tűzoltók

Nyugdíjas úr simítja végig a muzeális korú kocsifecskendőt. A szervezett paksi tűzoltás 135 éves évfordulóját ünnepelte nemrég a város, többek között a kiállítással, ahol lencsevégre kaptam az egykori konzervgyári önkéntes tűzoltót. A háromnapos rendezvényen a gyerekek is nagy szerephez jutottak, és bizonyították: ha a mai tűzoltóknak letelik a szolgálata, lesz, aki a helyükbe lép. Azért kis időbe még beletelik, míg ők csúsznak majd le az acélsúszdán.

További fotók az eseménydús ünnepről a www.paksihironok.hu oldalon.

Kép és szöveg: Kövi Gergő



Elismerések

Több paksi atomerőműhöz köthető díjat is átadtak a közelmúltban a Magyar Tudományos Akadémián. Az MTA és a Paksi Atomerőmű Zrt. közös elismerését, a Wigner Jenő-díjat dr. Aszódi Attila, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Nukleáris Technikai Intézete igazgatója kapta. Dr. Aszódi Attila oktató-, kutató- és szervezőmunkája mellett hatékony ismeretterjesztő tevékenységet is folytat, s kiemelkedő munkát végez az atomerőművek biztonságának javítása területén.

Dr. Rónaky József, az Országos Atomenergia Hivatal főigazgatója a paksi atomerőmű nukleáris biztonsága érdekében, továbbá a hazai nukleáris létesítmények biztonságának társadalmi és nemzetközi elismertsége érdekében kifejtett több évtizedes elkötelezettség, magas színvonalú tevékenységéért a Hevesy György-díj I. kategóriáját kapta. -vt-

Kétezer megawatt

Sikeresen zárult az utóbbi évek egyik legjelentősebb projektje, a teljesítménynövelési program az atomerőműben. A szakemberek éveken át tartó szisztematikus munkája eredményeként egy közepes erőműnyi többletet könyvelhet el immár az ország egyetlen nukleáris erőműve, ugyanis minden blokkja elérte az 500 MW-os névleges teljesítményt. Az utolsóként átalakított 3-as blokk novemberben érte el korábbi teljesítményének 108 százalékát. Miután a másik három blokkon már befejeződött ez a program, a paksi atomerőmű névleges teljesítménye elérte a 2000 MW-ot. Mittler István kommunikációs igazgató rámutatott, hogy a beruházás jelentőségét növeli, hogy általa a legolcsóbban megtermelt paksi villamos energiából áll nagyobb mennyiség az ország rendelkezésére. -vida-

Döntött az alapítvány

A gazdasági recesszió miatti visszalépések következtében idén nem ötszáz, hanem hat-százmillió forintnyi összeg fellett rendelkezett a Duna-Mecsek Területfejlesztési Alapítvány. Júniusban közel 250 millió forint támogatást ítélt meg, november 13-án pedig újabb 380 millió forintot. A hatvankét igény szinte kivétel nélkül megfelelt az elvárásoknak, s megkapta a kért támogatást. A második fordulóban nyertes pályázók elsősorban EU-s pályázatok önrészenek biztosításához, helyi turisztikai vonzerő fejlesztését célzó beruházásokhoz, valamint településszépítő programokhoz kaptak támogatást, közölte Mittler István.

Az alapítvány kommunikációs megbízottja külön kiemelte a „Feked, a magyarországi német építészet gyöngyszeme” elnevezésű projektet, amely 12

épület felújítását segíti elő, egy infrastrukturális és rekreációs fejlesztést célzó mórágypályázatot, valamint egy Fadd-Györgymajorban megvalósítandó munkahelyteremtő beruházást, amely keretében hűtőházat építenek. Vida Tünde

Mintegy 6 millió forintot nyert a paksi önkormányzat a Duna-Mecsek Területfejlesztési Alapítvány pályázatán. Az összeget az új hulladékgazdálkodási rendszer kiépítésének előkészítő munkálataira igényelte a város. A beruházást, amelynek keretében új szilárdhulladék-befogadó telep épül Pakson, hét település közösen valósítja meg az Európai Unió támogatásával. A most elnyert hatmillió forint az engedélyezési folyamatok lebonyolításához és a szükséges tanulmányok elkészítéséhez járul hozzá. -dsz-

Kerekeken guruló kiállítás



November elején begördült Paksra az atomerőmű országjáró kiállítása. A tájékoztató kamion, mely az erőmű villamosenergia-termelésben betöltött szerepéről, jelentős terveiről, így a tervezett bővítésről nyújt információt, egy héten át a városháza előtt, majd két napig a művelődési központ szomszédságában állomásozott. A Paksi Atomerő-

mű Zrt. a város civil szervezeteit, oktatási és gyermekintézményeit levélben invitálta a guruló tárlat megtekintésére. Csoportok tucatjai nézték meg a színes, interaktív kiállítást. Paksról Madocsára, onnan Bátyára vette az irányt a kamion, amely a nukleáris létesítmények körzetében lévő településeket járja sorra.

Vida Tünde

Jubilált a szakszervezet

Húszéves a Paksi Atomerőmű Dolgozóinak Szakszervezete. A születésnapot a közelmúltban megrendezett tizedik PADOSZ bálón ünnepelték, ahol felidéztek a múltat és köszöntötték a szervezet kiváló aktivistáit.

A Paksi Atomerőmű Dolgozóinak Szakszervezete (PADOSZ) a vállalat 1976-os megalapításakor létrehozott Paksi Atomerőmű Szakszervezetének jogutódjaként jött létre 1989-ben. Gál Rezső, dr. Kiss Mihály és László Pál álltak a reform élére, új működési formát találtak ki. A PADOSZ kezdetben kizárólag atomerőműves munkavállalókat vett fel tagságába, majd a kilencvenes évek közepén, az egyes tevékenységek kiszervezésekor megnyitotta a belépés lehetőségét a nem atomerőműves, de a területen dolgozók számára is, további képviselőik érdekében – mondta visszaemlékezésében dr. Kiss Mihály. Az elmúlt két évtizedben kifejtett érdekvédelmi munka sikeres volt, ami látható az iparágban belüli átlagnál magasabb bér- és szociális juttatásokban és a folyamatosan megújuló és egyre több védelmet nyújtó kollektív szerződésekben, értékelt Lőrincz László. A szervezet jelenlegi elnöke hozzátette, ma hétszáz atomerőműves, illetve több mint tíz további cégtől háromnegyszáz tagjuk van, nyugdíjas, illetve ifjúsági tagozatot is működtetnek. A PADOSZ nagy hangsúlyt fektet a közösségek szervezésére, kulturális és sportprogramokat rendeznek. Jó kapcsolatot ápol más szakszervezetekkel, alapító tagja az 1990-ben megalakult Villamos-ipari Dolgozók Szakszervezeti Szövetségnek (VDSZSZ).

Kohl Gyöngyi

Tovább bővül az átmeneti tároló



Szorgalmasan dolgoznak a munkagépek a Radioaktív Hulladékokat Kezelő (RHK) Nonprofit Kft. paksi telephelyén. A meglévő tizenhat mellé négy újabb modul épül az atomerőműben keletkezett kiégett kazettákat befogadó átmeneti tárolóban. A radioaktív hulladékok elhelyezésével megbízott cég további feladatait is ütem szerint végzi.

Tizenkét évvel ezelőtt, 1997-ben helyezték üzembe a Kiégett Kazetták Átmeneti Tárolóját, melynek máig tizenhat kamrája épült meg. A Radioaktív Hulladékokat Kezelő Nonprofit Kft. feladata, hogy a biztonságos üzemeltetés mellett folyamatosan biztosítsa a paksi atomerőműben keletkezett fűtőelemek befogadásához szükséges kapacitást. Ennek szellemében kezdődtek el a múlt évben újabb négy kamra beruházási munkálatai. Az eredeti, modulárisan bővíthető épületnek eddig a nyugati oldalán létesítettek új kapacitást, a most épülő modulok viszont a keleti oldalra kerülnek.

Dr. Hegyháti József ügyvezető igazgató tájékoztatása szerint a földtani vizsgálatok során kiderült, hogy itt a Duna hordaléktalaja olyan vastag, hogy talajcserére van szükség. Jelenleg ezek a munkálatok folynak. Ennek során mintegy 33 ezer köbméternyi földet cserélnek.

A beruházás összköltsége a ta-

lajcsere miatt valamelyest eltér majd az eredetileg becsült kilencmilliárd forinttól. Az átadást 2011-re tervezik. A négy modul építését, mint ahogyan a többi feladat finanszírozását, a Központi Nukleáris Pénzügyi Alapból finanszírozzák, melynek legnagyobb befizetője a paksi atomerőmű.

Az épülő kamrákban új megoldást alkalmaznak: a tárolócsövek elrendezése az eddigi háromszög helyett négyszög kiosztású lesz, így 450 helyett 527 darab tárolócső elhelyezésére nyílik mód minden modulban. A paksi atomerőmű telephelye mellett lévő Kiégett Kazetták Átmeneti Tárolója jelenleg 7200 fűtőelem befogadására alkalmas, máig több mint hat-ezer elhasznált fűtőelemet tároltak be. Fontos elvárás, hogy mindig olyan ütemben bővítsék a létesítményt, hogy fogadni tudja a paksi atomerőműben keletkezett kiégett fűtőelemeket.

A Radioaktív Hulladékokat Kezelő Nonprofit Kft. másik nagy programja a Bábaapáti Nemzeti Radioaktív Hulladéktároló építése. A felszíni létesítmények elkészültek, folyik a paksi atomerőműben felhalmozott kis és közepes aktivitású

hulladékok beszállítása. Eddig 99 szállítmánnyal összesen 1584 hordó érkezett meg. Hegyháti József kiemelte, hogy a szállítás zökkenőmentes, az eddigi tapasztalatok jók. Idén még egy szállítást terveznek. Ezzel a szállítások száma százra, a technológiai tárolóban elhelyezett hordóké pedig 1600-ra emelkedik. Annak, hogy még a felszín alatti tároló elkészülte előtt fogadni tudják az atomerőművi hulladékot, azért van komoly jelentősége, mert így el tudják szállítani az atomerőműben felhalmozott hulladékot, és ezáltal ott megoldódnak a kapacitásproblémák. A nukleáris üzemből egyébként évente 850 hordónyi hulladék keletkezik, így már kétévnnyi mennyiség van a bábaapáti létesítményben.

A kft. ügyvezető igazgatója arról is tájékoztatott, hogy nagy lakossági érdeklődés mutatkozik a tároló iránt. Már több mint harmincezer látogató tekintette meg a felszíni létesítményeket és a készülő lejtősaknát. A harmincezredik vendéget szeptember 28-án köszöntöttek.

Eközben a kivitelezés folyamatosan halad a földfelszín alatt. A majdani betároláshoz és

a kamrák kialakításához szükséges vájatokat fúrják. A tároló az engedélyezési eljárás és a közbeszerzési pályáztatások elhúzódnása miatt várhatóan 2011-re készül el. Az RHK Kft. a nemzetközi tapasztalatokat felhasználva tervezeti és készíti el azokat a vasbeton konténereket, amelyekbe véglegesen elhelyezik a hulladékokat tartalmazó hordókat. A tervezés az utolsó simításnál tart, és folyamatban van a gyártás és minősítés előkészítése is, tudtuk meg dr. Hegyháti Józseftől.

A kft. ügyvezetője elmondta, hogy Bodán, a nagy aktivitású hulladékokat befogadó tároló tervezett helyén idén négy kutatófúrás mélyítették, Püspökszilágyban pedig jól halad a kapacitás-felszabadító és biztonság-növelő program, melynek készül a biztonsági elemzése. Ennek tükrében döntenek majd a további lépésekről.

A társaság komoly figyelmet szentel a lakossági kapcsolatoknak. Kétévente közvélemény-kutatáson kérdezik meg az érintett körzetekben élők véleményét. Ez a kutatás az idén is elkészült és alátámasztja az eddigi tapasztalatokat: a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Nonprofit Kft. munkájának ismertsége nő, elfogadottsága stabil.

Vida Tünde



Megint bővült a játszótér

Kényelmesebbé és biztonságosabbá vált az Erkel Ferenc utcai játszótér egy újabb bővítésnek köszönhetően. Néhány évvel ezelőtt készült el az első európai uniós előírásoknak megfelelő játéktér a Malomhegyen. A csúszda és a hinta alatt ekkor már műanyag ütfelületet helyeztek el. Később, gondolva a kisebbekre, rugós és bébihinta, homokozó is várta már a gyerekeket. Időközben a játszótér kosárlabdapályáját is korszerűsítették, így minden korosztály kihasználhatja a lehetőséget talál a téren. Októberben további bővítés történt. A pálya köré kerékpározásra és kismotorozásra lehetőséget biztosító járda épült és két padot is felállítottak a bébihinta mellé. – Másfélmillió forintból valósult meg ez a fejlesztés, amelynek köszönhetően kényelmesen elférnek egymás mellett a pályán játszó nagyobbak és a műanyag motorokkal robogó kisebbek – tudtuk meg a forrást képviselői keretéből biztosító Kern József önkormányzati képviselőtől. –dal-

„Nekem ezt kell csinálni”



Fotó: Szifencuer Ferenc

Harmincöt éve dolgozik könyvtárosként Lázár Ágnes. Mindig is pedagógus akart lenni, a gyerekek között érzi jól magát, így amikor 11 éve a városi könyvtár gyermekrészlegének vezetésével bízták meg, magára talált. Rendkívül jó a kollektíva a Pákolitz István Városi Könyvtárban, és a korábbi, illetve a mostani vezető, Gutai István is szabad kezét ad neki, amitől még inkább jól érzi magát. A könyvtárral is elégedett, úgy alakította, hogy az legjobban szolgálja a kis olvasók igényeit és igazodjon az iskolákban lévő könyvtárak kínálatához. Ági nénihez „csak” olvasni, köl-

csonózni is sok gyerek jár, kb. 600 regisztrált olvasója van, de nagyon népszerűek a különböző programok, amelyeket óvodás, iskolás gyerekeknek szervez.

Folyamatosan újabb és újabb olvasásra buzdító, könyvtárat, könyveket megkedveltető ötleteken töri a fejét, amihez nagy segítséget nyújt számára óvónő hűga rengeteg szakkönyve, amelyekben mindig talál ezekhez némi segítséget. Rejtvényfüzeteket készít, Manó olvasóklubot szervez – ez utóbbi rendkívül jól sikerült. Lázár Ágneszt szülők, pedagógusok állítják meg az utcán, hogy ezt elmondják. Ő is a folytatást tervezi, s

már azon töri a fejét, hogy mit változtat, hogy a gyerekek még jobban érezzék magukat.

Ezek az olvasást, könyvtárat népszerűsítő programok nemcsak Gutai István megítélése szerint érdemesek elismerésre, hanem a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Tolna Megyei Szervezete szerint is, így egyetértve a könyvtárvezető javaslatával „Az olvasókért, a kultúráért Tolnában” díjat adományozta a gyermekkönyvtár vezetőjének.

– Annyira meglepődtem – meséli Lázár Ágnes. – Ami még jólesett, hogy a kollégák is azt mondták, megérdemled – teszi hozzá. – Nekem ezt kell csinálni – mondja magától értetődően a kérdésre, hogy mi áll az elhivatottság háttérében. Mint mondja, szerinte nem kell temetni a könyvtárakat, olvasást, hanem olyan programokat kell szervezni, ami felkelti az érdeklődést. De ehhez kellenek a pedagógusok, mert ha a tanító néni nem mondja a gyerekeknek, nem szorgalmazza, hogy menjenek könyvtárba, mindez hiába, vélekedik. Éppen ezért közös sikernek tartja az új beiratkozó gyerekeket, akik igaz örömeire igen sokan vannak. Vida Tünde

Egy LADIK-ban eveznek

Rövid távú cél egy csónaktároló megépítése, a hosszú távú pedig az, hogy fellendüljön a vízi kultúra, összegezte Appelshoffer Regina annak kapcsán, hogy létrejött a LADIK, azaz a Legyen a Duna Igazi Közügyünk Közhasznú Egyesület. Harmincnyolcan gondolták úgy, hogy jó cél lehet, ha összefogunk a Dunáért – fogalmazott az új szervezet titkára. Elnökké Weisz Mátyást választották, a vezetőség tagja kettejük mellett Koloh Tamás, Flaisz Péter és Ferenczi Richárd. Választottak ellenőrző és felelős bizottságot is.

Az egyesület titkára elmondta, hogy azt szeretnék,

ha a Szent István tér környékén épülne meg a tároló. Természetesen maguk is vállalnának a terhekből, mondta, de nagyon biztató volt a Hajdú János polgármesterrel folytatott tárgyalás, bíznak benne, hogy az önkormányzat felkarolja ezt a kezdeményezést.

A tároló csak rövid távú cél, húzta alá Regina. Azt szeretnénk, ha egy igazán jól működő szervezet jönne létre aktív közösségi élettel a Dunát szerető emberekből, akik megtesznek bármit, hogy itt igazi vízi élet alakuljon ki – fogalmazott. Kiemelte, hogy az egyesület nyílt, bárki beléphet. –vt-

Megszépült a túlpart

Megszépült a Duna-part az Atomermű SE kajak-kenu és cselgáncs szakosztály tagjainak összefogásának köszönhetően: elsőként az ASE csónakházával szemben lévő szakaszt tisztították meg a sportolók a kövektől és a szeméttől. – Vízi telepünkkel szemben, a túlparton alacsony vízállásnál található egy homokos partszakasz, melyet sok paksi használ. Kis víznél a kövek sok gondot okoztak, nemcsak nekünk, a motorcsónakokkal, ladikkal érkezőknek is. Hajóink rendre megsérültek, lapátjaink eltörték, mert fiatalabb sportolóink nem ismerték ezt a Duna-szakaszt – mondta el Bedecs Ferenc, az ASE kajak-kenu szakosztálya-

nak vezetője. Összefogtak, átkeltek a Dunán vagy ötvenen és közel 100 mázsa követ hordtak ki a partra – tették mindezt balcsismentesen. – A két szakosztály versenyzői jobban megismerték egymást, és edzésnek is kiválóan megfelelt – tette hozzá Kovács Antal, az ASE ügyvezetője. A kőhordás közben több zsák szemetet is összegyűjtöttek az önkéntes környezetvédők. A történetnek mindenképp folytatása következik, mert nem sikerült mindenhol elvégezni a kitűzött feladatot. A két ASE-s szakosztály várja a többi szakcsoport jelentkezését, de más ötletet, gondolatot is szívesen fogadnak. Példamutatás terén mindenképp élen járnak. röné

Költs kevesebbet, mint amennyit keresel!

Amennyiben a kedves olvasók nem ismerték volna fel, ez – mármint a cím – a meggazdagodás titka öt szóban. Legalábbis ezt vallja dr. Tóth András, aki a napokban nagy érdeklődéstől kísérvé tartott előadást Pakson, a művelődési központban. A neves pénzügyi tanácsadót ebből az alkalomból kérdezte lapunk pénzügyekről, válságról.

Dr. Tóth András elmondta, hogy a meggazdagodás kulcsa a hosszú távú tervezés. Ez az oka annak, hogy akadnak, akik ugyanígy fizetésből gazdagok lesznek, míg mások sokkal szerényebben élnek. Aki hitelt hitelre halmoz, soha nem ér el olyan eredményt, mint aki jó minőségű pénzügyi konstrukciókkal előre tervez. A szakember szerint az utóbbiaknak ötször-hétszer annyi pénzük lesz, mintha rövidtávra terveznének, s még átlagfizetésből is nagyon szép összegre tudnak szert tenni. Egy negyvenes éveiben járó, megfelelő nyugdíjprogram keretében havi 8 ezer forintos megtakarítás esetén nettó 200 ezres nyugdíjat kap majd, állítja a tanácsadó.

Az előrelátás már csak azért is fontos, mutatott rá, mert a

szociális ellátások terén rendkívül komoly változások kezdődtek és újabbak várhatóak.

2013-tól szembe kell nézni az első nyugdíjválsággal. Aki ezután megy nyugdíjba, drasztikusan kevesebbet fog kapni, mint a mostani nyugdíjasok. S arra is fel kell készülni, hogy a gyerekek továbbtanulásának terheit is a családnak kell viselnie. Szociális tekintetben nem lehet az államra hagyatkozni, szögezte le az előadó. Mint mondta, az ötvenesek a „pofára ejtett” nemzedék, az ő példájukon tanuljuk meg az öngondoskodást.

Dr. Tóth András javaslata szerint független pénzügyi tanácsadó segítségével kell megtervezni a hosszú távú, életre szóló pénzügyi tervet, megkeresni a legjobb megoldásokat. Mindezt a lehető legkorábban kell megtenni, ahogyan ezt például az Egyesült Államokban teszik. Mert ennek köszönhető, hogy az amerikai nyugdíjasok jó anyagi körülmények között élnek, fejtette.

A válsággal kapcsolatban lapunk kérdésére elmondta, hogy a történészek szerint az elmúlt háromszáz év összes forradalma abból az okból tört ki, hogy az embereknek előbb elkezdett egyre jobban



Fotó: Molnár Gyula

menni a dolguk, majd történt egy hirtelen visszaesés, amit nagyon nehezen tudtak feldolgozni. A mostani helyzet szerint annyiban speciális, hogy csupán látszat volt a jólét, hiszen zömében hitelből következett be az életminőség javulása, nem volt reális alapja. Azaz sokkal többet költöttek az emberek, mint amit megengedhettek volna maguknak. – Azt, amikor ez korlátozás alá esik, szerintem teljesen normális mértékben, úgy élnek meg, mintha valami szörnyűség történt volna – mondta a tanácsadó. Hozzáfűzte, hogy a mostani válság szubjektív tartalma jóval nagyobb, mint az objektív, de kétségtelen, hogy csa-

ládok mennek tönkre, mert hitelek halmoztak fel. Kicentizték a családi költségvetést, és amikor megemelkedett a valutaárfolyam, a törlesztőrészletre személyi hitelek vettek fel, hogy fedezék.

A válság hatására leggyorsabban a részvénypiac reagál: hatalmasat esik és végül elsőként lábal ki. A részvénypiac erősen kifelé tart, a március 9-i mélyponthoz képest 60-150%-os az emelkedés, hamarosan elérjük a válság előtti szintet, tájékoztatott dr. Tóth András. Mint mondta, másodikként a reálgazdaságban jelentkezik a recesszió, ott most ősszel-télen érzük el a mélypontot, és onnan indulunk felfelé. Az ingatlanpiac sokkal lassúbb, ott még tart az esés, és még fog is egy darabig. Nem kizárt, hogy 3-4 év is kell, amíg visszatérünk a válság előtti állapotokhoz.

A recesszió során – ahogy a korábbi esetekben is – a vállalkozások egy része kihal. Többnyire azok, amelyek nem tudnak hatékonyan dolgozni. A többiek viszont kevesebb embert foglalkoztatnak, javul a tőketermelő-képességük, hatékonyabbak lesznek majd.

Vida Tünde

Ismét várják a kismamákat

Szülésfelkészítő tanfolyamot indított a Köldökszinór Alapítvány. A program ingyenes, a találkozótaként tartják a Városi Rendelőintézetben.

A várandósok felkészítését tűzte ki tevékenységének egyik fő céljául 1997-es megalakulása-kor a Köldökszinór Alapítvány. Szülésfelkészítő tanfolyamaik tíz éven keresztül biztosítottak segítséget, tájékoztatást a babavárás időszakában a paksi kis-

mamáknak. A tanfolyamot két év szünet után ismét megszervezték, a programot ezúttal is nagy érdeklődés kíséri. Az első alkalommal 15 leendő anyuka érkezett a találkozóra, másodszor már húsz résztvevő volt. – Tíz évig próbálkoztam tematikusan, órára lebontva szervezni a tanfolyamot, de mindig volt új csatlakozó, hiszen menet közben is, 12 hetes terhes kortól bárki jelentkezhet, ezért mindig mindenről beszélünk. A légzőgyakorlat-tanulás, az elméleti

oktatás és a terhestorna állandó program az összejöveteleinken – mondta el Dömötör Lászlóné, az alapítvány önkéntes segítője. A tanfolyam ingyenes, köszönhetően a támogatóknak, a Paksi Atomerőmű Zrt.-nek, a DC Dunakom Kft.-nek és a Városi Rendelőintézetnek. Bármikor csatlakozhatnak az érdeklődő kismamák és a kispapák, de a szervezők kérik, hogy előzetesen jelezzék részvételi szándékukat a 75/519-070-es telefonszámon.

-dal-

Véradás

„Szeretet véradásra” várnak minden segíteni szándékozót, december 1-én és 2-án a művelődési házba. Gondoljunk azokra, így karácsony közeledtével, akik nem tölthetik az ünnepet szeretteik körében – ezt takarja az elnevezés, tudtuk meg Ferenčiné Vesztergombi Klárától, a helyi Vöröskereszt titkárától. A véradókat 9 és 16 óra között várják mindkét napon.

Hallásunk egy jobb és teljesebb világ kulcsa

Ne veszítsük el!

A fülünk csodálatos képességet rejt, hiszen hallásunk az egyik legfontosabb érzékelési forma, amelynek segítségével kapcsolatba kerülhetünk a körülöttünk lévő világgal. Ez a környezet tele van izgalmas, változatos, felfedezésre váró hangokkal és élményekkel. Mindenki megérdemli, hogy a maga teljességében élje át ezeket az élményeket, és ne kelljen lemondania az élet hangjairól, a hallásáról.

A fülünk három részre osztható: a külső fület, amely a fülkagylóból és a külső hallójáratból áll, a dobhártya választja el a középfülről. A középfülben találjuk a kalapács, az üllő és a kengyel hallócsontocskákat. A belső fület pedig a csiga alkotja. Valamennyi hang-

zásbeli (akusztikus) jel, amely kívülről éri el a fület – legyen az egy autó motorzaja vagy egy beszélgetőtárs hangja – rezgésével mozgásba hozza a levegőt, amely e hangjelzések szállítóeszköze. A fülkagyló úgy van felépítve, hogy optimálisan fogadja a hanghullámokat, amelyek a hallójáraton keresztül a középfülbe jutnak, ahol azután rezgésbe hozzák a dobhártyát. A dobhártya rezgését a hallócsontocskák továbbítják a csigáig. A csigában találhatók a rendkívül érzékeny szőrsejtek és innen az idegi ingerületek (impulzusok) a hallóidegeken keresztül érik el az agyat. A hallóideg folyamatosan dolgozza fel a mindkét fülből érkező hanghullámokat. Így válik lehetővé az irányhallás, melynek segítségével pontosan meg tudjuk határozni, hogy például milyen irányból közeledik az autó, az utca melyik feléről kiabálnak utá-

nunk stb. Amennyiben sérül a hang feldolgozási útja – a fülkagylótól az agyig –, abban az esetben korlátozottá válik a hallásképesség és például nem leszünk képesek az irányhallásra sem, vagy nem értjük meg, mit is mond nekünk a beszélgetőpartnerünk. A hallásunk tehát egy jobb és teljesebb világ kulcsa, és vigyáznunk kell rá, hogy el ne veszítsük. A halláskárosodás kezdetben alig észrevehető, lassan és fokozatosan fejlődik ki. A halláskárosult ember úgy éli meg, hogy környezetében mindenki érthetetlenül, halkan beszél, és egyre nehezebben tudja követni a társalgást. A halláscsökkenés következtében kerülni kezdi a társaságot, a családot és magányosan tölti el a mindennapjait. Ez az elmagányosodás a korábban aktív és tevékeny személyek esetében is bezárkózottsághoz és életuntsághoz vezethet. Bár ez ellen

viszonylag könnyen tehetünk, hiszen a hallásvizsgálat egyáltalán nem kellemetlen vagy hosszadalmas és a hallásgondozás sem jár megterhelő feladatokkal. Sajnos a rászorulóknak csupán 10 százaléka veszi igénybe ezt a mindenki számára adott lehetőséget. Az egész folyamat azzal kezdődik, hogy fel kell ismernünk, hogy nekünk halláscsökkenésünk van. Talán ez a legnehezebb rész, de a környezetünk, a körülöttünk élő emberek, ismerősök vagy családtagok általában hamarabb figyelmeztetnek bennünket. A nagyfokú és elhanyagolt halláscsökkenés a beszédértés jelentős romlásával is jár, így az már akkor kiderül, ha szóba elegyednek velünk. A kisebb mértékű hallásvesztés esetén önmagunk nem is mindig ismerjük fel, de apróbb jelek – például hangosan hallgatott rádió, televízió, a beszélgetéseink során a sokszori visszakérdezés – utalhatnak rá. A hallásvizsgálatra érdemes bejelentkeznie annak is, aki akár egy ilyen jelet is tapasztalt, hiszen ingyenes, nem fáj és egy fél óránál nem tart tovább. A teljes vizsgálat három fő részből áll. Egy fül-orr-gégészeti vizsgálattal kezdődik, majd jön a hallásvizsgálat, amelynek során egy fülhallgatón keresztül különböző frekvenciájú hangokat játszanak le mindkét fülbe és jelezni kell, amikor hallottuk azt. Végül a beszédértés-vizsgálattal kideríthető, hogy csupán halláscsökkenésünk van-e vagy a beszédértésünket is érinti a probléma. A szakemberektől ezután hasznos tanácsokat kapunk és amennyiben szükséges, együtt kiválaszthatjuk a számunkra legmegfelelőbb készüléket is. A mai készülékek a viselő és a külvilág számára is észrevétlenek és láthatatlan segítőként nem engedik, hogy elveszzen a hallásunk. Így Önnek sem kell lemondania például a természet hangjairól, a zene örömeiről, a család közelségéről, vagyis az aktív és teljes életéről.

LCA
(X)

A felszabadult hallás élménye

Szabaduljon meg hallásproblémáitól!

Ezentúl töltse idejét szeretteivel!

TEGYE MEG AZ ELSŐ LÉPÉST: JELENTKEZZEN INGYENES HALLÁSVIZSGÁLATRA

Victofon

Városi Rendelőintézet, I. emelet Audiológia, Paks, Táncsics u. 13. Tel.: 75/519-425, 30/213-37-17

Bejelentkezés rendelési időben: H, K 8-12-ig

A hirdetés felmutatóját ajándékkal lepjük meg!

A boldogság titka a jó társaság

Negyvenéves fennállását ünnepli a paksi Idősek Klubja. Az intézmény szerepe az eltelt négy évtized alatt megváltozott, hiszen míg régen arra volt hivatott, hogy megszínésítse az idős emberek hétköznapijait, ma ennél sokkal többről szól. Az a cél, hogy az idős emberek minél tovább a családban maradhassanak, ne kelljen bentlakásos intézményt igénybe venniük.



Fotó: Szteffauer Ferenc

Az Idősek Klubja a Duna utcában, a jelenlegi ÁNTSZ épületben kezdte meg működését Hum Ferencné vezetésével „Öreges Napközi Otthona” néven 1969-ben. Jóval azelőtt, hogy kötelező feladat lett volna, hiszen a város számára csak a szociális ellátórendszert szabályozó 1993-as törvény megjelenésével vált azzá. A mai viszonyokhoz képest nem volt éppen komfortosnak mondható az épület, olajkályhával fűtöttek és kézikocsival szállították oda az ételt, de ez nem számított, hiszen a házban vidámság és szeretet honolt. Nagy változás 1987-ben következett be, amikor átköltöztek a Templom utcába. Új helyén a régivel sokkal jobb körülmények között működhetett a klub, volt központi fűtés és korszerű fürdőszoba, a közelben működő idősök otthonában pedig könnyebben megoldották az étkezést, csak átszálltak a klubtagok. Ma már hagy kívánni valót maga után az épület, amely időközben a házi se-

gítségnyújtás és a szociális étkeztetés központja is lett, a hely szűkössé vált, és az akadálymentesítés hiánya nagyon megnehezíti a gondozónők munkáját, mondja Gogolák Róbertné, a Szociális Intézmények Igazgatóságának vezetője. Az önkormányzat szeretne lépni, aminek egyetlen akadálya a forrás, ezért megfelelő pályázatra várnak, amely lehetővé tenné egy meglévő épület átalakítását, vagy esetleg nagy álmuk megvalósulását, egy új alapszolgáltatási központ építését, ahol többféle ellátási formát is tudnának nyújtani, akadálymentes környezetben, tudtuk meg Badics Istvánétól a szociális osztály vezetőjétől. A nappali ellátás azonban így is nagy segítség a családoknak, hiszen idős szüleiket sok esetben nem tudják gondozni a gyerekek, ugyanakkor nem szeretnék idősök otthonába költöztetni őket, de magukra

hagyni sem, amíg dolgoznak. A klubban biztosított a szükséges felügyelet, a gondozottak pedig napközben sem magányosak, hiszen közösségben tölthetik mindennapjaikat. – Ezen túlmenően, számos lehetőséget nyújtunk, étkezést, szórakozást biztosítunk, és segítünk a hétköznapi teendőkben a körömvágástól a tisztálkodáson át a mosásig, varrásig sok mindent elvégeztünk Winter Mihályné és Lakner Józsefné gondozónőkkel – összegezte tevékenységüket Heszné Tell Katalin, a klub vezetője. Hogy mivel töltik el a hétköznapiakat az ide járók, hangulatuktól függ, hiszen itt semmi nem kötelező. Lehet hímezni, tévét nézni, sétálni, eljárni fagyaltotni, évente egy-két alkalommal kirándulnak, megünnepelik a jeles napokat, és megemlékeznek azokról, akik eltávoztak közülük. A működés költsége éves szinten meghaladja a

tízmillió forintot, amelynek biztosításához az egyre csökkenő állami normatívából jelenleg körülbelül három, a térítési díjból pedig mintegy félmillió forint folyik be, így az önkormányzati forrás jelentős. A térítési díj a helyi rendeletben meghatározott étkezési díjból, valamint a napidíjból áll, az étkezést nem kötelező igénybe venni, a napidíj nyolcvan forint. Speciális nappali intézmény hiányában amennyiben egészségi állapota megengedi, 18. életévét betöltött, fogyatékkal élők is járhatnak a közösségbe, amire van példa, így huszonötötől kilencven évesig vannak tagjaik. A negyven esztendő alatt számtalan olykor vidám, olykor megható történetet meséset. Gyakran volt rá példa, hogy amikor elvitték a hozzátartozók a klubba idős családtagjukat, nagyon nem akart maradni, ám ahogy megtapasztalta, hogy mi vár itt rá, megszerette, eddig kivétel nélkül mindenki maradt, mondja a klub vezetője. Volt, aki itt talált magának társat, aztán már együtt jártak a klubba. Volt, aki egy összejövetelen nótát húzatott a gondozónőnek, mert igen megtetszett neki. Voltak, akik között mély barátság szövődött, és arra is volt példa, hogy aki már lemondott az életéről, társaival és a gondozónőkkel elbeszélgetve végül visszanyerte életkedvét. Ahogy Heszné Tell Katalin megfogalmazta, nem kell nagy csoda ahhoz, hogy az ember boldog és vidám legyen, ha jó társaságban töltheti mindennapjait, az elegendő... Kohl Gyöngyi

Jótekonyság és Márton-nap

Szent Márton legendája az adakozásról, a lemondásról szól, amely ma is időszerű. A Napsugár Óvoda Munkácsy utcai tagóvodájának Márton-napi rendezvénye is ennek jegyében telt. – A hagyomány él a mindennapjainkban is, hiszen mivel a gyerekek nem azonos családi háttérből érkeznek az óvodába, gyakorta beszélünk egymás segítéséről és arról, hogyan okozhatnak örömet

a másoknak azzal, ha kölcsönadják a játékukat. A Márton-napi rendezvényhez jótekonysági vásárt is szervezünk minden évben, ahol az óvodások és szüleik által felajánlott játékokat, könyveket, ruhákat jelképes összegért áruba bocsátjuk. A vásárból befolyt összeget eszközfejlesztésre fordítjuk – tájékoztatott a tagóvoda vezetője, Badics Lászlóné. Az intézményben a ha-

gyományhoz illő verseket, dalokat is tanulnak a gyerekek, majd Márton-napkor, ajándék lámpásokkal kísért felvonulást rendeznek. A programban a vásár mellett más fontos szerepe is volt a szülőknek. Az otthon elkészített süteményekből ilyenkor minden csoport megkínálja, megajándékozva a többieket, a finom csemegék mellé pedig gyümölcslevekből, a tél jellegzetes fűszereivel, szegfűszeggel, fahéjjal készült puncsot kortyolgattak a Munkácsy utcai ovisok. Dallos Szilvia

Azok a régi kömlődi nyarak...

Dunakömlődön hűvös novemberi eső szemerkélt, amikor a boráldásra összegyűlt vendégek és helyiek begombolt kabátban, fázósan énekelni kezdték a Himnusz. Mayer Mihály megyéspüspök áldása után a borok visszakerültek a helyükre, a prés-házakba. A borosgazdák és vendégeik ittak egy-egy pohár újbort és a Faluházba indultak, ahol az ünnepi vacsora előtt a falu közössége átvette a Dunakömlődi Borbarátok, Paks Város és Tolna megye zászlaját, melyeket másnap a templomban helyeztek el. Az ezeréves Tolna megye zászlaját dr. Pálos Miklós, a Tolna Megyei Közgyűlés alelnöke adta át, akit anyai ágon minden rokoni szál Dunakömlődhöz köt, és akinek édesapja, a paksi származású Pálos József, tehetséges falusi gyerek, három év teológiai tanulmány után világi pályára térve a jogi pályát választotta. Ünnepi beszédét hallgatva bejárhattam az egykori Dunakömlőd minden szegletét, természeti és emberi tájait.

A török hódoltság után elnéptelenedett dunántúli falvakba Mária Terézia és II. József telepítette be a német ajkú családokat, így kerültek az édesapa ősei Paksra a messzi Lotharingiából. Az első betelepült őst Péger Fülöpnek hívták, a család később magyarosította a nevét, de a jelenleg Pakson élő, még Péger vezetéknévvel viselő családok jó része közeli rokon. Az édesanya Dunakömlődön született, a Ranolder Intézetben szerzett tanítónői oklevelet.

...A boráldásra érkező Pálos Miklós, alig várta, hogy elérje a Dunakömlődöt jelző táblát. A sarkon, ahol letért a hatos útról, nem a Halászcseréjét, hanem az egykori Hirth Kocsmat látta, mely ott állott az Új utca sarkán. Autóját lelassítva indult tovább és a XX. század minden sematizmusát magán hordó, rideg ABC helyett az Ambrózi Malom s a mellette csordogáló patak jelent meg. A malom, ahová a dunakömlődiek a kenyérnek való gabonát hordták.

A nagymama, SCHMIDT ERZSÉBET, így csupa nagybetűvel, a Fő utca 22. szám alatt lakott. Itt töltötte a nyarakat Pálos Miklós, akinek a nyaralások alkalmával mindig az első szoba jutott...

A nagypapa az első világháború kitörésekor azonnal bevonult a monarchia hadseregébe, ahol 1914 szeptemberében fogságba esett, s ahonnan több mint hét év hadifogság után teljesen váratlanul hazaérkezett. Ezalatt a nagymama emberfeletti kitartással és munkabírással hetvennyolc



Fotó: Molnár Gyula

hold földön gazdálkodott, az ősöktől örökölt vagyont megőrizte és egybetartotta családot.

...Abban az időben Dunakömlőd főutcáján ment végig a hatos számú műút. A sarkok előtt volt a 107-es kilométerkö. Az első házban, a jobb oldali sarkon állt Rotter Anna néni háza. Ő volt Dunakömlőd nagyaszonja. A település minden lakóját ő tanította meg a betűvetésre, nevelésével ő alapozta meg a tisztaság apró részleteit is. Az ő háza mellett volt Fingerhut Ádi vegyeskereskedése, majd két házzal odébb Schnepelt Antal szódagyára...

A szódagyárral szemközt volt az említett nagyszülői ház. Itt töltötte gyermekora nyarait a cseperedő Pálos Miklós, aki sokszor nézelődött a szódaüzemben, csodálva a forgó kerekeket, melyeket akkoriban már transzmissziós szíjjal villanymotor hajtott. Bámulta, hogyan „jönnek le” egymás után a vastag, szódával teli üvegek.

...A szódakészítő után következett a Rödlmayerék gyönyörű üzlete, ahol már iparcikkeket is lehetett kapni. Aztán díszes kapujával és cégérével Istl Hanzi bácsi lakatosműhelye (Schlosserei), majd Schönvecz Anciék háza, azután a posta, vele szemben az iskola és a plébánia. A templomlépcsők száma pontosan ugyanannyi, amennyi hatvanöt évvel ezelőtt volt...

Ide járt ministrálni a kis Miklós és segített Solymár (Schulcz) bácsinak, az apát plébánosnak, a déli vagy az esti harangozásnál.

...A Faluház helyén egykor a Brehm kocsmája volt...

Meleg nyári vasárnapokon nagypapa hófehér ingben, fekete mellényben és fényes rámás csizmában jött le gazdátársával a templomból és útjuk a nagykocsmába vezetett. Beszélgetésüknek a déli harangszó vetett véget. A vasárnap volt a hét legszebb napja. Nyolcan-tizen ülték körül az asztalt, és sokszor még délután öt órákor is beszélgettek a vasárnapi ebéd után.

...Az utcaajtókat soha nem kellett bezárni. Az évszázados szigorú erkölcsi rend szerint más tulajdonához nem nyúltak a kömlődiek...

Akkor sem kellett féltetni a vagyontárgyaikat, amikor naphosszat a Kormódpusztai aratáson dolgoztak a nagyszülők és az unoka. Rendje volt akkor a világnak, a dolgoknak. A barátságoknak. A rokonságnak. A jó kiállítású parasztyerekkel, Feil Tónival, az unokatestvérével járt halászni Pálos Miklós. Nyári hajnalokon parasztkocsival, nagy fekete vékákkal (kerek kétfülű kosár) mentek a halastóra felszedni a varsákat, hogy aztán később, reggel, Nóni nénivel, aki a piaci mérleggel kezében maga előtt terelte a hangoskodó halászsereget, eladhassák a zsákmányt, és száraz hálójával térhessenek haza.

A falusi virtuskodás szelíd volt akkoriban. Csupán szükséges megnyilvánulása volt a lélek egyensúlyban tartásának. A kisebb és nagyobb legények is ismerték saját és társadalmi határaikat, így igazi idilli hangulatban, a háború és később a kitelepítések keserű időszakában is békésen teltek a dunakömlődi nyaralás napjai, mely napokat talán az elmúlás elkerülhetetlen érzése idézett fel Pálos Miklósban azon az estén, a dunakömlődi boráldáson.

...ahonnan éjfél után indult haza feleségével. A Főtér felé vezetett útjuk, ahol az obeliszken több rokon neve is szerepel a hősök névsorában. Nem nagy emberek, talán csak névtelen hősök voltak, de hűséges hazafiak. A Dunakömlőd tábla elhagyása, a néhány órás séta, az elidegenedett jelenvaló kirekesztése s aztán a visszakanyarodás után a novemberi éjszakába – csendben folytatták útjukat. S aztán előtűnt a Paksot jelző út menti tábla, s egy újabb bekezdés, egy újabb szellemi bejárás következett Paks utcáin, ahol dr. Pálos Miklós dunakömlődi gyermekora folytatódott az 1950-es években...

Tell Edit

Híres paksiak, paksi hírességek

Katona Emmy, a színésznő

A kiegyezést követő évtizedek gazdasági fellendülése a magyar színházi élet számára is megteremtette a látványos fejlődés lehetőségét. A vidéki nagyvárosok az 1870-t követő évtizedekben húsz új színházépülettel gyarapodtak, a lakosság számának növekedése pedig biztosította a fővároson kívül működő, gyakran vándorló társulatok számára a fizetőképes közönség létszámának kialakulását és folyamatos emelkedését. Az állandó színház, a színjátszás feltételeinek biztosítása fontos volt a városi önkormányzatok számára is, hozzájárult a település regionális kulturális központtá válásához, megteremtette a nemesebb kikapcsolódás, a játszva és szórakoztatva nevelés lehetőségét, kiszorítva vagy korlátozva a mértéktelen tivornyák és kocsmái dorbézolások egyeduralmát. Hamarosan kialakult a természetes rangsor a városok között, hol mennyi időre, hány hónapra vagy hétre biztosított a fennmaradást garantáló nézőszám.

A szakma önszerveződése megteremtette a színészet biztonságának szervezeti formáit. A színházi lapok megjelenése, a színháziskolai végzettség kötelező igazolása az alkalmazási szerződésekben hozzájárult a működő társulatok művészi színvonalának biztosításához. Az 1871 áprilisában alakult, feladatát nevében egy költői kép tömörségével megfogalmazó Magyar Színészkezelzet szabályzata pedig szervezeti formában biztosította a színészek erkölcsi, anyagi és szociális érdekeinek védelmét és képviselését, nyugdíjintézetük megalapítását. (Feladatait később több névváltoztatás után 1878-tól

az Országos Magyar Színészegyesület és Nyugdíjpénztár vette át.)

A kormányzat a vidéki szintársulatok működését az esélyegyenlőség jegyében, a színházteremtés kiegyensúlyozottságát figyelembe véve adminisztratív eszközökkel is próbálta rendezni, a színházterületek kialakításával és megszervezésével, a társulatok számára állami támogatás (szubvenció) juttatásával próbálta létbiztonságukat növelni, befolyásolni.

Régebbi cikkeimből ennek az időszaknak a jeles, paksi születésű színészei közül Vasvári Kovács József, Fóti Frida sorsának alakulását sorozatom olvasói már megismerhették. Az alábbi sorokban és a következő számban a nyári adatgyűjtésem során megismert újabb személyiségekről, pályájuk alakulásáról olvashatnak.

Katona Emmy (Emmi) Pakson született 1895. augusztus 23-án. 1914 őszén lépett először színpadra Debrecenben, majd vidéki nagyvárosokban, Pozsonyban, Sopronban játszott egy-egy évadban. 1919-től már férjével Erdélyben élt, Temesváron, Marosvásárhelyen és Nagyváradon játszott.

Színpadra lépésének első éveiben operettek és népszínművek népszerű primadonája volt, majd az idő múlásával a komikai szerepekre tért át. Kiemelkedő sikereket aratott parasztkönyvesek és társasági dáma, nagyasszonyok megjelenítésében. Kitűnő humorérzékkel rendelkezett, mely fokozta alakításainak népszerűségét. Pályájáról az utolsó adat 1939-ből való, Rozsnyón játszott Jakabffy Dezső társula-

tában. Fontosabb szerepei: Tóthné (Mikszáth Kálmán-Harsányi Zsolt: A Noszty fiú esete Tóth Marival), Zórika (Lehár: Cigányszerelem), Erzsi (Szigligeti: A lelenc), Bátki Tercsi (Tóth: A falurossza), Hübscher Kata (Sardou: Szókimondó asszonyosság), Mariska (Szigligeti: Liliomfi), Szerafin (Csiky: Buborékok) című színműveiben alakította.

Férje, Szakács Árpád is a magyar színjátszás ismert alakja volt (1888. május 22-én született Budapesten). 1905-ben lépett először színpadra, pályája kezdetén „táncos-siheder”, ahogy szerepkörét a korabeli szakkifejezéssel a lexikon meghatározta, majd közismert operettek buffó, és francia bohózatok komikus szerepeiben aratott sikereket, de drámai művek karakterszerepeiben is emlékezetes alakítást nyújtott. Éveken keresztül játszott Budapest, Debrecen, Pozsony, Sopron színházaiban, majd 1919-től Erdélyben. Az ő kezdeményezésére alapították meg az erdélyi és bánáti színészegyesületet, amelynek igazgató-tanácsosává és alelnökévé választották. 1930-tól nevezték ki a marosvásárhelybrassói színház művészeti igazgatójának, s e pozíciójában egyik legfontosabb feladatának tekintette a színészek életkörülményeinek, gazdasági helyzetének megjavítását.

Forrás: Magyar színművészeti lexikon. Szerkesztette Schöpflin Aladár. Bp. 1930; Enyedi Sándor: Rivalda nélkül. A határon túli magyar színjátszás lexikona, Bp. 1999; Magyar színházművészeti lexikon. Szerkesztette Székely György, Török Margit. Bp. 2004; Magyar színháztörténet II. 1873-1920. <http://mek.oszk.hu/02000/02065/html/2kotet/42.html>

Kernné Magda Irén



Fotó: Kóvi Gergő

Imre-napi búcsú

Tárt ajtók és szívélyes vendéglátók várták a látogatókat a dunakömlödi pincesoron a Szent Imre napja köré szervezett program részeként. A település védőszentjének ünnepén volt ikonkiállítás és író-olvasó találkozó a katolikus közösségi házban, Mayer Mihály pécsi megyéspüspök megáldotta az újborokat, és átadták Tolna megye, Paks és a Dunakömlödi Borbarát Klub zászlaját. Vasárnap ugyancsak a megyéspüspök

szentmisén áldotta meg a templom új stációképeit. A Krisztus szenvedéstörténetét ábrázoló, tűzzománc alkotásokat a paksi Gyórfy József készítette el. Az eseményre hivatalos volt a Dunakömlödről Németországba kitelepített svábok, illetve leszármazottaiknak egy csoportja is. Többek között ők is hozzájárultak, hogy közadakozásból elkészülhessenek a stációképek, melyeken az adományozók neve is helyet kapott. -kg-

Azok a csodálatos Virgin-szigetek

7 éjszakás karib-tengeri hajóútak. Hajó: Costa Atlantica
Fort Lauderdale - 2 nap tengeren - St. Thomas - Puerto Rico - tengeren - Nassau - Fort Lauderdale
2010. január 2., 30., február 13., 27., március 13.
belső kabinban 85.000 Ft-tól/fő + kikötői illeték és Costa biztosítás (kb. 35.000 Ft/fő)

Kelet-karibi barangolások

7 éjszakás karib-tengeri hajóút. Hajó: Emerald Princess
Fort Lauderdale - Princess Cays® - tengeren - St. Maarten - St. Thomas - Grand Turk - tengeren - Fort Lauderdale
2010. január 10., 17., 24., 31., február 7., 14., 21., 28., március 7., 14., 21., 28., április 4., 11., 18., 25., május 2.
belső kabinban 105.000 Ft-tól/fő + kikötői illeték (kb. 50.000 Ft/fő)

* Az ár a megjelölt időpontokban érvényes.

Nyugat-karib körutazás

7 éjszakás karib-tengeri hajóút. Hajó: Crown Princess
Fort Lauderdale - tengeren - Grand Cayman - Roatan - Cozumel - tengeren - Princess Cays® - Fort Lauderdale
2010. január 9., 16., 23., 30., február 6., 13., 20., 27., március 6., 13., 20., 27., április 3., 10., 17., 24., május 1.
belső kabinban 105.000 Ft-tól/fő + kikötői illeték (kb. 50.000 Ft/fő)

* Az ár a megjelölt időpontokban érvényes.

Kanári-szigetek, Marokkó és Madeira

11 éjszakás földközi-tengeri hajóút. Hajó: Costa Serena
Savona - Barcelona - tengeren - Casablanca - tengeren - Funchal - Teneriffa - Lanzarote - tengeren - Malaga - tengeren - Savona
2010. január 18., 29.
belső kabinban 109.000 Ft-tól/fő + kikötői illeték és Costa biztosítás (kb. 39.000 Ft/fő)

Karácsony a Földközi-tengeren

8 éjszakás földközi-tengeri hajóút. Hajó: Costa Pacifica
Savona - tengeren - Tunisz - Málta - Katakolon/Olímpia - Korfu - tengeren - Savona
2009. december 20.
belső kabinban 145.000 Ft-tól/fő + kikötői illeték és Costa biztosítás (kb. 37.000 Ft/fő)

Az Indiai-óceán ékkövei

14 éjszakás hajóút. Hajó: Costa Romanica
3 nap Mauritius - tengeren - 3 nap Seychelles-szigetek - tengeren - Nosy Be (Madagaszkár) - Diego Suarez (Madagaszkár) - tengeren - Tamatave (Madagaszkár) - tengeren - Reunion - Mauritius
2009. december 19., 2010. január 2., 16., 30., február 13., 27., március 13.
belső kabinban 199.000 Ft-tól/fő + kikötői illeték és Costa biztosítás (kb. 57.000 Ft/fő)

A hajóút ára tartalmazza: elhelyezést a megadott kabin kategóriában, teljes ellátást és korlátozott ital fogyasztást (reggelizhet fogyasztható italok: gyümölcslevek, kávé, tea, tej, víz; napközben kávé, tea, víz a hajó büféátlékjainak nyitva tartási idején belül), a hajón található szórakoztató- és sportlétesítmények használatát.

A hajóút ára nem tartalmazza: a kikötőbe jutás költségeit (utazás a kikötőbe egyénileg – a foglaláskor elérhető legkedvezőbb repülőjegy áráról munkatársaink adnak tájékoztatást), a személyes kiadásokat (telefon, minibár stb.), alkoholtartalmú italok és az üdítőitalok egy részének fogyasztását, a fedélzeten fizetendő kötelező borra válót, a szervezett parti kirándulásokat és az ütlemondási biztosítást.

Az ajánlatunkban szereplő Costa hajóutak esetében két szülővel egy kabinban utazó egy, ill. két gyermek részvétele ingyenes, csak a kikötői illetéket kell fizetniük. A gyermekkedvezmény korhatára 18 év.

Az itt szereplő kedvezményes árak egyéni foglalásoknál, kétágyas elhelyezés esetén, a szabad helyek függvényében vagy visszavonásig érvényesek.

(X)

TENSI: Hajózni muszáj

Egyre népszerűbbé válnak a hajóutak, s itt nem a Paks földrajzi adottságaiból elérhető dunai hajózásra kell gondolni... Több és több család választja kikapcsolódása módjául a tengeri, óceáni utakat. A megfelelő, akár mondhatjuk: személyre szabott hajótársaság és út kiválasztását a Tensi Utazási iroda segíti, melynek hajózási részlegvezetője, Falb Ildikó beszélt egyebek között ezeknek az utazásoknak a legfőbb előnyeiről, az utazni kívánók szemléletváltásáról, a leggyakoribb útvonalakról.

– A hajóutak legnagyobb előnye, hogy egyszeri becsomagolással lehet országokat, szigeteket, nagyvárosokat meglátogatni. Mindehhez az a semmihez sem fogható élmény is társul, hogy a tengeren utazhatnak, ott töltik az éjszakákat. Vannak száznapos hajóutak is, de a 7-10 éjszakát felölelők a leginkább keresettek a magyar utazók körében. Mindenképpen új utazási formáról van szó, elmondhatjuk, hogy a hajós üzletág az idegenforgalmon belül a csecsemőkorból belépett az óvodás, kisiskolás korbba. Ezzel azt érzékeltetjük, hogy nagyon szépen fejlődik, egyre nagyobb az érdeklődés iránta.

A klasszikus, tengerparti egyhetes charteres utakkal szemben nagyon sok ember számára ez kihívást, újdonságot, érdekesebb nyaralást jelent. Kezdi megérteni az emberek, hogy nem luxusutazásról van szó, s az árakat és a kedvezményeket figyelembe véve látják, hogy megengedhetik-e maguknak ezt a kikapcsolódási formát. Ma már nem ritka, hogy egy magyar család nem csak egyszer, hanem kétszer, háromszor is elmenjen egy ilyen hajóútra. Nyáron a mediterrán térség vonz tömegeket, télen inkább a karib térség és az egzotikus desztinációk a kedveltebbek, például Ausztrália, Új-Zéland, Tahiti, Polinézia. Több hajótársaság indít két gyerek számára ingyenes utazást, előfordul, hogy az év szinte összes hetére érvényes e családnak szóló kedvezmény. Mindenkit óva intünk a „luxusutazás” kifejezés használatától. A hajóutak minimum háromcsillagosak; a Tensiben négy- és ötcsillagos hajótársaságok útjait értékesítjük, de foglalható nálunk hatszillagos társaság is, ami az igazi luxust képviseli.

Amire 3-4000 fő befizet, azt nem kell luxusnak tekintenünk. Ez a fajta utazás Európában már korábban is a tömegtermék kategóriába tartozott.



A mediterrán térségben induló hajóutak a legkeresettebbek. Vannak olyanok, amelyek Velencéből vagy Savonából, a Ligur-tenger partjáról indulnak, autóval ezek a helyek könnyen megközelíthetők, ezért is annyira népszerűek: 8-12 óra alatt odaérhetünk a kikötőbe. A sikerhez ez is hozzátartozik, s a költségeket jótékonyan befolyásolja.

A Tensi az egyik legfontosabb értékesítője ezeknek a hajóutaknak, és próbálunk odafigyelni arra is, hogy a megfelelő utasnak a megfelelő hajótársaságot és utat ajánljuk. Például egy nászutas pár hiába megy el egy olyan hajóútra, ahol 50 év az átlagéletkor, ott valószínűleg nem fogják jól érezni magukat, míg az idősebb utasokat nem ahhoz a hajótársasághoz delegáljuk, ahol tudjuk, hogy inkább gyerekek és fiatalok utaznak, hanem olyan útra küldjük őket, ahol csendesebb, nyugodtabb az élet és nekik megfelelő programokat találhatnak.

Indít folyami hajóutakat is a Tensi – tudtuk meg Végh Andrea kiutaztatási részlegvezetőtől. Egy francia folyami hajótársasággal, a CroisiEurope-pal szervezik ezeket. Kis hajókkal, 150-200 fősekkel, három- és négycsillagos színvonalon utazhatnak a folyami hajóutakra befizető. Teljes ellátást kapnak az utasok a fedélzeten, minden kabin ablakos. Európa folyóin hajóznak, a legnépszerűbbek a franciaországi, spanyol, portugál útvonalak, illetve Velence.

Tensi Paks – Utazási Iroda

7030 Paks, Építők úti üzletor

75/ 510-422, 70/ 454 58 23

E-mail: paks@tensi.hu

www.tensi.hu, www.utazaspaks.hu

Eng. szám: U-000390

Edit új élete

Ma már nemcsak a mesében történhet meg, hogy a rút kiskacsából hattyú lesz. Keserúné Kiss Edit története azt bizonyítja, hogy ez bármelyikünkkel megtörténhet. A 33 éves, Dunaszentgyörgyön élő, Pakson dolgozó két gyerekes – saját bevallása szerint – kissé slampos anyukából szemünk láttára varázsoltak vonzó nőt az egyik tévécsatorna Szeretem a testem című műsorában.

Akik csak a végeredményt látta, azaz egy óriásplakátot, amin Edit nem „viselt” mást, mint egy szív alakú piros párnát, nem csoda, ha nem ismert rá. Így járt kisebbik lánya, a nyolcéves Dorina is, aki – amikor egy hét után felmentek Budapestre és találkoztak – azt mondta, hogy az nem anya. De nemcsak a plakátra, hanem az előtte álló hús-vér asszonyra is. A kislány szerint édesanyja nagyon szép lett.

A család dunaszentgyörgyi otthonában beszélgetünk. Edit készségesen mesél az életéről és az átváltozásról. Arcáról egy percre sem múlik el a mosoly, a szeméből a fény. Ugyanazt a boldog és csinos nőt látjuk, mint a műsor végén. Aki korábban nem ismerte, nehezen hinné el, hogy néhány hete még a tükörbe sem nézett. Ha ruhát vett, meg sem próbálta, vitt magával egy centit, azzal mérte meg, hogy jó-e. A stran-

don sem vetkőzött le, sőt a családtagjai előtt sem. A hálószobában is csak akkor, ha már sötét volt. Nem csoda, ha mindig idősebbnek hitték a koránál.

Hogy mivel nem volt elégedett? Hát igazán semmivel. Nem tetszett az arca, a haja, a keze, a lába. Nem járt kozmetikushoz, fodrászhoz, mert minnek. A család szerette, úgy ahogy volt. Férfjének úgy is tetszett. Azt, hogy nem tartja magát szépnek, legfőképpen nem mutogatnivalónak, tudták, de hogy ennyire nincs megelégedve magával, nem sejtették. Egy hónapja ment már a Szeretem a testem reklámja, amikor azt mondta nagylányának, a 15 éves Bettinek, hogy írjanak egy emailt. A többieknek csak akkor árulta el, amikor megérkezett a meghívó a castingra. Edit tudta, hogy változtatnia kell, mert ahogyan addig élt, úgy nem mehet tovább. Hogy mire vállalkozik, azt azonban nem sejtette.

Egy hetet töltött Budapesten. Remekül érezte magát. Mint mondja, nagyon korrekt volt a stáb. Nem érezte egy percre sem, hogy kihasználják, vagy ő egy eszköz volna a műsor sikere érdekében. Azt is elárulja, hogy az első jelenet, amiben hosszan áll a tükör előtt, az valódi sokk volt, hiszen körülbelül másfél órán át kellett fehérműben méregetnie magát a tükörben. Rosszul lett. Aztán pedig egyre jobban. Sokat változtatott a fodrász és a kozmetikus, de legtöbbet Lakatos Márk stylist és a Somával való beszélgetés segített, mondja. Úgy gondolja, belülről változott igazán, s ez tükröződik a külsején. – Simán fel fogom venni a bikinit – állítja, s nem is nehéz elhinni. – Tudtam, hogy nem normális dolog, ha valaki így gondolkodik magáról, de egyedül nem tudtam volna elindulni – teszi hozzá. A legfontosabb, hogy elfogadja magát. Rádöbent, hogy ezzel a gyerekeinek is tartozik, fontos, hogy milyen példát mutat. Ha azt látják, topisan jár, azt a példát követik. Nagylányán már látta is, hogy az ő mintájára befelé fordul, elégedetlen magával. Most is másolja az anyut, elveszi a miniszoknyát, magas sarkút.



Fotó: Molnár Gyula

Editet látva utcán, boltban sokaknak felcsillan a szeme, látják a műsorban. Úgy érzi, hogy az emberek nyolcvan százaléka nem ítéli el azért, amit tett. Vanak persze olyanok is, akik igen, de ők általában nem a szemébe mondják. Edit életét megváltoztatta a műsor. Mindenki azt mondja, hogy megváltozott, mindenkit pozitív energiával tölt fel. Csinosan öltözik, jó a sminkje, frizurája – ezért minden nap fél órával előbb kel. Számúzte ruhatárából a két számmal nagyobb farmereket, lógó pulóvereket. Piros harisnyát, magas sarkú cipőt vett, olyat, amelyet még soha.

Férje csendes, szűkszavú, nem kommentálja a történeteket, de látszik: büszke feleségére. Edit árulja el, hogy a barátoknak dicsekszik a fotóival, a róla megjelent cikkekkkel. Egy internetes oldalon pedig ezt írja: Bombázó csaj lett a nejemből!

Vida Tünde

Paks szépe: Páskuly Bianka

Az idei Paks Szépe az ESZI ötödéves hallgatója idegenforgalmi ügyintéző-titkárnő szakon. Páskuly Bianka a Csillagfény Parádén nyerte el a címet. S miután ez az Alpok Adria nemzetközi verseny Pest megyei döntőjének számít egyben, ott lesz majd a közép-döntőn is.

Bianka azt tervezi, hogy továbbtanul. Hogy milyen pályát választ, még nem tudja, érdekli az informatika, de a szépség és divat világa is fel-

keltette az érdeklődését. Szívesen modellkedne, de még kozmetikusként is el tudja képzelni magát. A hétköznapiakban nem sokat időzik a szépítkezéssel, sportosan öltözik, de rendkívül jól érezte magát a nőies holmikban. A szépségversenyek világa is „bejön” neki, bár nem túl sok tapasztalattal rendelkezik. Nagyon régen Budapesten, s idén szeptemberben szállt versenybe a mostanit megelőzően. A paksi versenyen már

magabiztosabbnak érezte magát, s szerinte ennek is köszönhette a sikert. Az, hogy szépségversenyeken vesz részt, sok élményt, talán lehetőséget és mindenképpen sok barátot jelent számára, mondta el lapunknak.

A szépségverseny másnapján rendezett Országos Csillagfény táncversenyre 80 produkciót neveztek. A táncpedagógusok által alkotott zsűri 6 arany-, 2 ezüst- és 5 bronzminősítést osztott ki.

-vida-



Fotó: Molnár Gyula

Mikulás-váró

Mikulás-napi mókára várják a gyerekeket december 5-én 13 órától a művelődési házba. Lesz kézműves foglalkozás, vetélkedő sok-sok ajándékkal, zenés Mikulás-váró, adventi gyertyagyújtás és bábelőadás. A Mikulás osztja majd ki a szülők által behozott csomagokat, melyeket november 30. és december 3. között várnak névvel, címmel ellátva a VMK-ban. Bővebb információ az ifjúsági irodában, a 75/519-155-ös telefonon.

Adventi kalendáriumokat várt felhívására a Városi Múzeum (az elkészült alkotások leadási határideje november 27.), melyeket egy kiállítás keretében mutatnak be. Az ünnepélyes eredményhirdetésre és tárlatmegnyitóra december 1-jén, 16 órára a kőtarba várják az érdeklődőket.

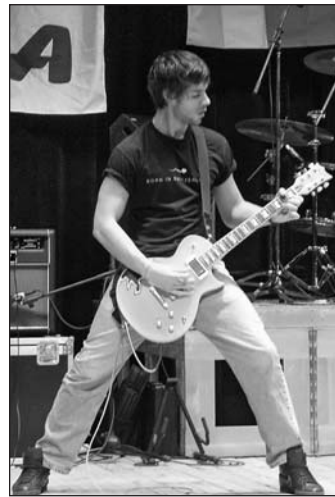
Népi játszóház

Szülői kezdeményezésre és lelkes pedagógusok szervezőmunkájának köszönhetően a város kulturális rendezvénykínálata üde színfolttal bővül. Az óvodásoknak szervezett népi játszóházban élő népzene segítségével ismerkedhetnek hagyományainkkal a gyerekek. A mondókat, játékokat közösen tanulják a szülők, nagyszülők és a kicsik. Kézműves foglalkozásra és mesehallgatásra is lehetőség volt az első összejövetelen, amelynek a Balogh Antal Katolikus Általános Iskola adott otthont. A Vétővirág együttes citeramuzsikával és dalaival csalogatta közös játékra a résztvevőket. A programot hagyományteremtő szándékkal hívták életre. Havonkénti találkozóikon minden alkalommal élő népzene várja az óvodásokat, legközelebb december 5-én, 16 órától, amikor a téli ünnepekkel kapcsolatos programra hívják az érdeklődőket. -dal-

Mérföldkő a sikerhez vezető úton

Szakmai útmutatás, a díjakon keresztül anyagi támogatás, fellépési és találkozási lehetőség, sőt akár fontos mérföldkő a sikerhez vezető úton. Ezt nyújtja a résztvevő zenekaroknak a Művészetekért Egyesület Amatőr Pop-Rock-Jazz fesztiválja, amelyet 12. alkalommal rendeztek meg a paksi művelődési központban.

Ötvenkettő jelentkező, húsz kiválasztott zenekar. Ez a mérlege idén a Művészetekért Egyesület zenei fesztiváljának, amelynek sikere tizenkét esztendeje töretlen, ma már országhatárainkon túl is ismert. A fesztiválra jelentkező zenekaroktól egy rövid bemutatkozást és egy 10-15 perces demót kértek be, ez alapján választották ki azokat a formációkat, akik színpadra léphettek. A korábbi évek tapasztalatai alapján a megszokott 15-17 zenekarnál többet, húszat hívtak meg, ami jó ötletnek bizonyult, hiszen különböző okokból három



Fotó: Molnár Gyula

együttes visszamondta a szereplést, összegezte a részvételt Ruff Ferenc fesztiváligazgató. A produkciókat szakértő zsűri értékelt. Papp Gyula zeneszerző, bilentyűs elnökletével, aki elmondta, hogy sok más versenynyel ellentétben mindig azt díjazták leginkább, ha egy csapat saját zenével és szöveggel lép fel, alkotó tevékenységével gazdagítja a magyar kultúrát. Igyekeznek igazságos döntést hozni,

valamint részletes szakmai értékelést, iránymutatást adnak a zenekaroknak, amit nagyon szeretnek a fiatalok, tette hozzá. Míg korábban előfordult, hogy a fesztiválon túlnyomórészt egy stílus jelent meg, az idei paletta kiegyensúlyozott, változatos volt. A fellépők között egyetlen helyi kötődésű zenekar, a Burning Symphony például szimfonikus metált játszik. Az együttest négyen alapították Pakson 2005-ben, ma Pécsen van székhelyük. Vezetőjüknek, Horváth Tamásnak régi álma volt, hogy részt vegyenek ezen a fesztiválon, amely az eredményhirdetést követő értékelés, illetve a fellépési lehetőség miatt volt vonzó számukra. A fesztivál első helyezett zenekara a Never Mind lett, akik százezer forintos vásárlási utalványt, valamint nyolc óra stúdiómunkát nyertek, illetve bemutakozhatnak a Hangszeresek Országos Szövetsége 2010-es Hangfoglalás Zenei Kiállítás és Szemle tehetséggutatóján. -gy-

Tehetségesek, fiatalok

Blóz Gizella Evelin

A Vak Botyán Gimnázium 11. osztályosa kitűnő tanuló; a legkedvesebb és legeredményesebb tantárgya a matematika. Már kisiskolásként kiderült Evelinről, hogy rendkívül logikusan gondolkodik, gyors észjárású, és ez a matematikában kamatozik azóta is a legjobban. Városi, megyei és országos versenyek állandó résztvevője, volt már országos ötödik, megyei második, és az idei tanévben már büszkélkedhet egy első hellyel, amit az országos KöMaL versenyen ért el. Szereti a racionális gondolkodást, és a reál tárgyakhoz vonzódik, de megemlítette, hogy a törté-



Fotó: Szaffner Ferenc

nelmet is kedveli. Angol és német nyelvből szeretne nyelvvizsgát tenni még érettségi előtt. Pedagógus szülei közül édesapjától örökölhette a reál tárgyak szeretetét, akire mindig számíthat a matematika és a német nyelv területén. Mindkét szülő játszott hegedűn, a tehetség a zenében is öröklődött, Evelin eredményes zongorista lett. Tizenegy éve növendéke a Pro Artis művészeti iskolának,

zongoratanára kezdettől Kovács Mária tanárnő, aki mindig számíthat rá a különböző zenei versenyeken, bemutatókon, annak ellenére, hogy növendéke nagyon izgulós. Evelin a tavalyi iskolai háziversenyen arany minősítést kapott. Tanára szerint maximalista, rendkívül szorgalmas, tehetséges, és nagyon fontos, hogy örömmel játszik a hangszeren. A gimnázium kórusának tagja, a Helikon versenyeken többször is hozzájárult az énekkar sikeréhez. Evelin szorgalmát és tehetségét, kiemelkedő eredményeit többször is díjazta a Tehetséges Paksi Fiatalokért Alapítvány, idén immár harmadszor. A gimnazista kislány az eredményeit nagyon szerényen sorolja, ő nem tartja mindezt különlegesnek, a maradéktalan szorgalom és kitartás számára minden területen természetes. -bészé-

Fővárosi kiállítóterekkel vetekszik a képtár

„A Paksi Képtárnak nagyon-nagyon jó híre van. Egy értelmes művész szívesebben állít ki Pakson, mint a Műcsarnokban. A Műcsarnok egy megcsontosodott intézmény, még akkor is, ha a vezetője jó felfogású, a kortárs művészeteket kedvelő igazgató. Budapesten tulajdonképpen az Ernst és a Ludwig Múzeum nyújt olyan kiállítási lehetőséget, amely egy művész életművének bemutatásához talán kicsi, de egy szűkített életműnek megfelelő. Nagyszerűnek tartom, hogy van Pakson egy kiállítóterem, amelyikhez fogható nincs Budapesten. A sármja a dolognak, hogy egy régi ipartelepen található, sőt mondhatom, ez az egyik szépsége.”

Gayor Tibor, a fenti sorok megfogalmazója, a Paksi Képtár rövid, kétéves szakmai múltját összegezte – a kiállító művész értékítéletével.

Amióta a művészeteknek, az alkotóknak történeti, történelmi múltja van, amióta intézmények fogadják be az évszázadok alatt létrehozott alkotásokat, pontosan azóta osztja meg a közvéleményt létjogosultságuk: sajnálatos módon az emberi tudatban sok esetben kettéválik az anyagi és a szellemi lét, mintha a kettő együtt nem létezhetne...

„Magyarországon, ma egy siralmas szellemi korképről lehet beszélni. Egyáltalán nem lep meg, hogy az emberek zömét az érdekli, biztonságos fedél legyen a fejük felett, és biztosítva legyen a napi betevőn túl a nyaralás. Szóval a társadalom nagy része a kispolgári életmód lehetőségének az anyagi szintjét törekszik megteremteni. Mivel nem látták egészében a társa-



Reconnaitre – ezzel a címmel mintegy ötven európai kortárs alkotó munkáiból nyílt kiállítás lapzártánk idején a Paksi Képtárban. A tárlat 2010. január 24-ig várja az érdeklődőket.

dalmi-erkölcsi problémákat, úgy érzik, a kulturális igények különállók.” – mondja Gayor.

Hasonlóképpen osztotta meg a város közvéleményét a két évvel ezelőtt átadott új Paksi Képtár, az egykori konzervgyár területén. Sokan, sokféleképpen fogalmazták meg szükségszerűségét, létjogosultságát az esőtől patinás rozsdássá szépülő külseje, a benne kiállított kortárs alkotások, a tavaly avatott közteri szobor miatt... és mondjuk ki: a pénz miatt, mely az anyagi lét szintjén megmagyarázható és kézzelfogható, ám a kulturális-szellemi szint értelmezhetetlen tartomány a javításra váró útburkolatok, az épület-felújítások, a helyi társadalmi problémák koordinátái között.

Prosek Zoltán, a Paksi Képtár vezetője, aki a nyitást megelőző évben, a tervezés fázisánál kapcsolódott a munkába, vall a képtár kétéves múltjáról, önmagáról, a jövőről és a lehetőségekről.

– Mit szól Gayor Tibor dicsérrő szavaihoz? Realisnak tartja?

– Gayor Tibor nagyon kedves. Nagy udvariasságnak veszem, amit mondott a Paksi Képtárról.

Én még nem mernék így fogalmazni, de nagyon jó úton haladunk. Hangsúlyozom, a képtár csupán kétéves, még nagyon fiatal. A cél az, hogy a harmadik

legrangosabb intézmény legyen a Műcsarnok és Ludwig Múzeum mellett. Természetesen számolni kell vele, hogy a Paksi Képtár profilja sajátos. A képtár esetében pontosan lehet tudni, hogy mivel foglalkozik, milyen irányt dolgoz fel: a konstruktív konkrét, a minimál és a konceptuális művészetet, a kísérleti filmet.

Ez az irány szerepel a középtávu programban.

– A kételkedő társadalom, gondolok itt a felnőttekre, átnevelhető, formálható?

– A felnőtteket „kidobtuk”, a gyermekek művészeti nevelésére fektetünk nagyobb hangsúlyt. Az első évben csupán kóstoltattuk egymást a rajztanárokkal, a gyerekekkel. Kevés csoporttal kezdtük működtetni a múzeum-pedagógiai foglalkozásokat: idén már négy napon jönnek, és nem csupán Paksról, hanem a kistérség tizenkét településéről. Gyakorlatilag már hétfőn is, amikor egyébként zárva van a képtár, foglalkozásokat tartunk. Naponta nyolcvan-kilencven gyerek látogat el hozzánk, óvadás és iskolás csoportok. Mondhatom, hogy a múzeum-pedagógia csúcra van járva, ennél több foglalkozást jelenleg nem tudunk vállalni...

– Milyen az időszaki kiállítások látogatottsága? Az elmúlt

két év legkiemelkedőbb eseménye?

– Átlagosan ezeröttszáz látogató (felnőtt) nézi meg az időszaki kiállításainkat. A legnépszerűbb a Vasarely kiállítás volt, de én szakmailag a legjobbnak és leghasznosabbnak Vera Molnár: Hommage a Dürer variációk és Francois Morellet: Jelzések című közös kiállítását tartom. Átaluk került Paks az európai köztudatba, ez a két név sokat tett a képtár népszerűsítéséért.

– A Paksi Képtártól nehezen választható külön a vezető személyisége. Sokat beszélgettünk az elmúlt két év során és láttam, nagyon határozott, szigorú ember. Ennek köszönhető a képtár sikertörténete? Vagy a korábbi „összeköttetések”, ismeret-ségeinek?

– Markáns elképzeléseim vannak, annyi bizonyos. Korábban magángalériát vezettem, sokat tettem a művészekért. A művészek tudják, nem vagyok demokratikus személyiség. Az van, amit én mondok, minden szinten. Ha nem így történik, akkor Pakson nem állít ki. Most éppen ott tartunk, ha nem állít ki Pakson, akkor az neki rossz... a kiállítóknak. Azt csak én tudom, mi a jó a képtárnak, mi jó Paksnak.

– Összegezve a beszélgetést: mivel magyarázza a képtár létjogosultságát?

– Egy város életében minden kulturális intézmény, különösen egy rangos intézmény, a város létének alapvető eleme. A városi „kulturipar” meghatározó része, mely köré szerveződhetnek más, eltérő kulturális-turisztikai események. Nyilván nem rövid távú megvalósulást és megtérülést jelent. Szellemi-erkölcsi haszna van. Olyan reklámfelület, mely nem önmagában, önmagáért hirdet, hanem egy komplex kulturális program részeként Paks városát szeretné megismertetni Magyarországgal, Európával. Tell Edit



Fotó: Szaffner Ferenc

Hogy volt...? Az Erzsébet Szálló az 1940-50-es években

Az egykor Zöldfa vendéglőként ismert Erzsébet Szálló 1844-ben kapta nevét. Az Erzsébet Szállóban működő kaszinót a pesti és pozsonyi kaszinó után a harmadik legjobb magyarországi kaszinóként tartották számon. A városi és városkörnyéki nemesek mellett megfordult falai között Liszt Ferenc és Deák Ferenc is. Az épület a XX. század második felében, az államosítás után, a történelmi és a múlt idő áldozata lett: előregedett, felújításért kiáltó falai, egykori helyiségei a harmadik évezred első éveiben elvesztették minden korábbi és újkori funkciójukat. Jelenleg a szálloda felújítási munkái a végéhez közelednek.

Baumann Gáspár (képünkön), az Erzsébet Szálló utolsó tulajdonosának fia hosszú ideje Miskolcon lakik. A tizennégy éves koráig Pakson élő, ma már nyugdíjas biológia-testnevelés szakos tanár életét meghatározta az a néhány év, melyet a városban töltött: víz iránti szeretete, dunai kötődése, az alvág és a felvág háborús csúzlicsatai ma is eleven történetként élednek fel emlékeiben.

Október végén együtt jártuk be az épülő Erzsébet Szálloda termeit, ahol felelevenített néhány emléket abból a rövid időszakból, melyet gyerekként élt meg a szálloda államosításáig, az 1950-es évek elejéig...

A kis Gáspár, aki édesapja után kapta a nevét, a Pál utcában született és ott is nevelkedett a nagyszülői házában. Szülei csak ritkán vitték a vendéglőbe: nem akarták, hogy „láb alatt legyen”. De a meghatározó személyekre, eseményekre

jól emlékszik: a főpincér nevére, bizonyos Hoffmann Jánosra és a híres zenekarra, melyben a sárközi cigányok játszottak, akik hol a nagyteremben rendezett szilveszteri bálokon, hol a mozaikkövekkel kirakott szabadtéri táncparketten húzták a talpalávalót. A mulatságok résztvevői kézzel festett díszlet előtt szórakozhattak, mely szüreti jelenetet, illetve a paksi halászatokat ábrázolta – csupa közeli ismerős arcával. A tulajdonos az 1930-as évek végén még előkelő, az átutazó szállóvendégek számára nyugalmas szálló- és vendéglátóhelyet a II. világháború alatt rövid időre kénytelen volt bezárni. 1945 januárjában az átvonuló katonák az utcai teremben lovakat tartottak, a padlót felszedték, az épület berendezéseit szétverték, ablakok nem maradtak épen az épületen. Baumann Gáspár és családja barátokkal, ismerősökkel kezdte meg az

újjaépítést: előkerültek a bezárás előtt pincébe és ismerősökhöz menekített eszközök, használati tárgyak...

A felújítás után azonban nem sok ideje maradt a családnak a további működtetésre: lakásukat, valamint a két helyrajzi számon megépült Erzsébet Szállodát és tartozékait két ütemben államosították – az 1970-es évek elején derült ki, hogy a Duna felé eső alsó telket „elfelejtették elvenni”, így egy tanácsi határozattal póttállamosították...

Az általános iskoláit Pakson befejező Baumann Gáspár és családja az 1950-es évek elején elköltözött a városból. Abból a városból, mely az ott-hont, a megélhetést jelentette számukra.

...A kilencvenes évek elején az öt élő örökös összesen egymillió-kétszázötvenezer forintnyi kárpótlást kapott...

Baumann Gáspár, hosszú sétánk végén megállt az Erzsébet Nagy Szálloda ablaka előtt és így zárta a beszélgetést: „Tizennégy év alatt, amíg itt élttem, olyan gyökeret növesztettem, mint egy hetvenéves fa. Vágytam ide, de hiába.”

Tell Edit

Újboráldás a Sárgödör téren

Akár a Duna és a halászlé, úgy a bor is elválaszthatatlanul kötődik Pakshoz, mondta Hajdú János polgármester az újboráldáson. A Sárgödör Téri Prés- és szőlőtulajdonosok Egyesülete először egy prészházban – Polgár Zoltánban – tartotta meg ezt a programot, idén egy huszonöt méteres sátorban került sor a hetedikre. A hosszú asztalokat több tucatnyian ülték körbe igazolva a város polgármesterétől származó szavakat, miszerint a bor „kiválóan alkalmas arra, hogy egy asztalhoz ültessen bennünket”.

– A Sárgödör térnek alapvetően van egy nagyon jó miliője, aki ezt megérzi, netán el is énekel velünk egy nótát, biztosan



Fotó: Molnár Gyula

szívesen tér ide vissza. – Ezek a szavak viszont már Leber Ferentől, az egyesület elnökétől származnak, aki szerint jó borokat kóstolni nagy élmény.

Ezzel az élménnyel kecsegtetnek az újborok is, amelyek nagyon ígéretesek. Van tehát mit ünnepelni, összegezte Leber Ferenc. Hozzáfűzte, külön

öröm, hogy kezdeményezéseiket felkarolja a város vezetése. Hagyományosan bárki vihetett egy-egy palackkal saját borából, hogy az is részesüljön az áldásból, amelyet ezúttal Szabó Vilmos Béla evangélikus esperes, valamint Máger Róbert római katolikus káplán mondott el.

Vida Tünde

Ismét szerkesztőségünk segítségét kérte Brenner Mártonné, aki az őszi szüreti mulatság után hiába kereste pincéjükben a még nagyapjától megörökölt, számára sokat jelentő kapukulcsot. Arra kéri a becsületes megtalálót, hogy jelezzen a 75/310-703 telefonon, vagy dobja be a TelePaks irodájának postaládájába. (Dózsa Gy. u. 51-53, az okmányiroda mellett)

Jó napot, mi újság?

A régi vágású ügyvéd úr

Azért szólítanak Jovesnak, mert gyerekkoromban nem tudtam kimondani a keresztnévemet.

(Grosch József mesélni kezd.)

Már a nagyapám is ügyvéd volt, aki az 1900-as évek legelején nyitott ügyvédi irodát Pakson, a Városi Bírósággal szemben, a Hirt házban, az utcára néző helyiségben. Azután édesapám is ügyvéd volt, aki nagyapám irodájában dolgozott, majd 1950-51-ben, amikor ügyvédi munkaközösségek alakultak, átköltözött a Kereszt utcába a Rézbányai Dezső bácsihoz.

Négyen voltak a munkaközösségben: édesapám, Dezső bácsi, a Vajer János bácsi és a Greguss Vince bácsi. Nem csak édesapám miatt látogattam el a Kereszt utcába. A Dezső bácsi – aki nagyon szigorú, következetes ember volt – tanított zongorázni. Még emlékszem is egy darabra, a Medvetáncra. No, nem a zeneműre, csak a címére. (Mosolyog, látom, messze járnak a gondolatai, valahol az 1940-es végén, 1950-es évek elején, amikor még általános iskolás volt.)

Nagyon rosszcsont gyerek voltam, illetve nagyon szerettem játszani – de nem a zongorán. Valamikor 1947-48-ban, a paksi szülőotthonnál, Resch Béla doktor úrénál, ahol az utcai részen volt egy terasz, ahová lépcső vezetett – csibéskedtünk. A Resch Béci, a Tamáska Lali, az Iván Lali és én. A lépcső mellett lyukakat fúrtunk a falba, s amikor már elég mély volt a furat, ekrazitot tettünk bele, gondoltuk, robbantgatunk egy kicsit. Édesapám éppen akkor ment át a doktor úrhoz az ebéd utáni kávéra... alig tudtam ki-csalni a házból. No, amikor a szülők megtudták, mi történt, a Resch Bécit úgy megverték, hogy öröm volt nézni.

Aztán emlékszem a gyerekbandákra: voltak a Kramer-ker-



Fotó: Szűcsné Ferenc

Grosch Józseffel néhány hónapja beszélgettem először. Életről, irodalomról esett szó. Weöres Sándor is szóba került és egy verse a Rongyszőnyeg ciklusból. Egy vers, melyet Hamvas Béla így jellemzett: A változatlanul mosolygó lét himnusz. Már az első beszélgetés után éreztem, ügyvéd úr története, mindaz, amit az életből lát és valaha látott, éppen olyan izgalmas lehet, mint a költemény, mely a változatlanul mosolygó létről, annak értelméről üzen.

tiek – ide tartoztam én is, egy Kramer nevű fakereskedőről kapta a nevét, a mai KRESZ-park helyén volt. Aztán voltak a korzóisták, az alvégiek és Kohn-telepiek. Nagy kő- és csúzliscáták folytak, s amikor éppen nem volt ellenséges banda, hát egymás ellen harcoltunk. A bandafőnök a Horváth István, későbbi belügyminiszter volt, aztán a Farkas Pista, akiből tornatanár lett. Mi, gyerekek, nem is érzékeljük az ötvenes évek nyomasztó, szorongató légkörét. Olyan felhőtlen boldogságban éltünk, szinte hihetetlen. (Elhallgat, nem mosolyog, mert az eltelt évek során a gyerekkor emlékeihez hozzáadódott a történelmi, kulturális tudat.)

Az általános iskola befejezése után a Baracska Janival Budapestre felvételiztünk, de éppen akkor indult Pakson a gimnáziumi oktatás és én örömmel jöttem inkább haza. Nagyon szerettem itthon. Szerettem a barátaimat, a Dunát – nehezen váltam volna meg tőlük.

Az egyetemet egy évvel az érettségi után, 1960-ban kezdtem meg, Pécsen. Akkoriban gondolták úgy az ország vezetői, legjobb lesz ha „arccal a mezőgazdaság felé” fordulnak a szakmai képzés előtt álló fiatalok, így engem is a Gödöllői Agrártudományi Egyetem felé próbáltak irányítani – sikertelenül. Az egyetemi tanulmányaim előtt egy évig Pakson voltam szerződéses földrendező. Amennyire szerettem Paksot, annyira nehezen szoktam meg Pécsset. Ott nem volt víz és a Mecsek nem volt akkora élmény, mint a paksi Duna-part. Volt ugyan egy hullámfürdő, két medencével, de az nem pótolta a paksi strandolásokat. A paksi Duna-parton akkoriban két kilométeres homokos strand volt, a komp nem győzte áthordani a fürdőzőket.

A feleségemmel az egyetemen ismerkedtem meg. Együtt jöttünk haza a diploma megszerzése után Paksra. Két gyermekünk született, Andrea és Péter.

(Újra mosolyog, kicsi, tizenhárom hónapos unokája nagy boldogságot hozott a család életébe.)

A szabadidőm? Az Öreghegyen van a szőlőm. Présházam nincs, de a házam alatt van egy hatalmas pince, ott készítem a bort, „házasítással”: kékfrankos, cabernet, merlot és zweigelt szőlőből. És persze a vadászat. De nagyon fontos elmesélnem a tarokkot, az összetartó erő miatt is. Édesapámék tarokkoztak és amikor 1960-ban Pécsre kerültem az egyetemre, a jogász klubban összefutottam a Pálos Miklóssal, aki gyerekkori barátom és a Balázs Andrásval (az ő édesapja édesapámmal végezte az egyetemet), majd összejött egy tarokkozó társaság. Egyébként az nem is igazi jogász, aki nem tud tarokkozni. S amikor hazatértem Pécsről, csatlakoztam édesapámhoz, aki a Hellebrand Béla bácsival, a Molnár Jós-kával és a tisztí orvossal tarokkozott. Aztán édesapám halála után, néhány évnnyi szünet következett. Huszonöt évvel ezelőtt kezdtem újra a barátaimmal, s azóta minden hétfőn találkozunk. (Ügyvéd úr nevet, „haza” érkezett.)

Ma a világ? Egy régi történetet mesélek el, összehasonlításképpen. Amikor ügyvédjelölt lettem, akkor bejött az ügyvédi munkaközösségbe egy mado-csai paraszt bácsi, és azt mondta, megvette a Nagytól a házat. A Nagy nem volt ott, nem mondta, hogy eladta a házat. Leírták, hogy a vételár fele ki van fizetve, a másik felét fél év múlva fizeti ki. A szerződést hazavitte, aláíratta és visszahozta telekkönyvezni. A bizalom és a becsület hétköznapi volt. Ma pedig...

(Váltunk még néhány szót, hitről, néhány belső, elhalványuló parancsról, aztán egy újabb beszélgetés reményében köszönünk el egymástól.)

Tell Edit

Sport

Továbbra is veretlenül az élen

Nem panaszkodhat a sorsolásra az ASE NB I-es férfi kosárlabdacsapata, az egyre erősebb ellenfelek fokozatosan következnek egymás után. A hatodik fordulóban Kecskeméten, a Messzi István sportcsarnokban mintegy háromnegyed ház előtt léptek pályára Mészárosék, Paksról sok szurkoló érkezett a szakadó eső ellenére. Az első negyedben jól tartotta magát a házigazda, akkor még csak két ponttal vezetett Braniszlav Dzunics csapata. A folytatásban feljavult az ASE védekezése, mindösszesen nyolc pontot tudott dobni a második etapban a Kecskemét. A nagyszünet után többször is próbálkoztak ritmusváltással a hazaiak, de a felzárkózási kísérleteket rendre visszaverte az ASE. Amint tíz pont alá esett a különbség, paksi oldalról rögtön érkezett a válasz, esélye sem volt a fordításra Sztojan Ivkovic csapata. Az Atom-

erőmű SE különösebb erőlködés nélkül hozta a kötelezőt: Kecskeméti KSE – ASE 59-75. – Nehezen indultunk be, de feljavult a védekezésünk, és nem is sikerült jó százalékkal értékesíteni a helyzeteimet. Ismerős közegbe jöttem, jó érzés volt hogy szeretettel vártak – mondta el Horváth Ákos, aki nyáron a Kecskemét csapata-ból igazolt az Atomerőmű SE-be.

A hetedik fordulóban nehezebb ellenfél – igaz hazai pályán –, a Soproni KC következett. A hűség városából érke-

zett szurkolók miatt a Neutron kommandó is eljött megnézni a meccset, szerencsére több dolguk ezen kívül nem is akadt. Paksi oldalon nem lépett pályára Michealt English, aki az egyik edzésen olyan szerencsétlenül ütközött Horti Bálinttal, hogy a mentő vitte el. A mérkőzés alatt a kispadon már ott ült civilben, és a szakvezetés reménye szerint Szolnokon pályára is léphet. Ugyancsak sérüléssel bajlódik Gulyás Róbert, aki végül hat percet töltött a pályán. Az első negyedet az ASE nyerte 21-

Az ASE sportcsarnokban rendezték meg az Országos Kadett Bajnokság harmadik fordulóját. Az ASE csapata az első mérkőzésen nagyarányú (98–37) győzelmet aratott a Bonyhád ellen. A Kecskemét „B” ellen csak a győzelem volt elfogadható, mivel a mérkőzés eredményét magával viszi a csapat a következő fordulóba. A találkozón a jó védekezésnek köszönhetően az ellenfelet sikerült hatvan ponton tartani, és így az idegenbeli siker után hazai pályán is magabiztos győzelmet aratott az ASE kadett csapata. ASE – Kecskemét „B” 87–60.

12-re. Dzunics mester sokat forgatta csapátát, volt, mikor egyszerre öt magyar játékos volt a pályán, köztük három utánpótláskorú: Medve, Horti és Kovács. A második negyedben egy pontot tudott faragni hátrányából a Sopron, a harmadik negyedben Knight és Brooks vezérletével beleerősített a vendégcsapat, egy támadás erejéig a vezetést is átvette. Dill és Medve kosarainak köszönhetően azonban a negyed végére visszavette a vezetést az ASE. Az utolsó tíz percben ismét bizonyították a paksi játékosok, hogy jelenleg ők védekeznek a legjobban, és az erőnlétük is kiváló. ASE – Soproni KC 86-76. – Külön öröm, hogy a fiatalok is felnőttek a feladathoz. Ennek a csapatnak van karaktere – nyilatkozta a lefűjást követően Braniszlav Dzunics. A Sopron vezetőedzője, Meszlényi Róbert tömören fogalmazott: – Kaptunk egy olyan védekezést, amelyet még idáig nem kaptunk! (joko)

Cselgáncshírek

A Belgrádi Nemzetközi Judo Versenyen folytatta idei jó szereplését Csoknyai László (81 kg), aki súlycsoportjában az első helyen végzett. Bor Barna (+100 kg) ezüst-, Madarász Tamás (90 kg) bronzéremmel térhetett haza. Antoni Zoltán (73 kg) a hetedik helyen zárta a viadalt.

Budapesten a Junior Országos Csapatbajnokságon a dobogó tetejére állhatott fel az Atomerőmű csapata. Az aranyérmesek: Őri Felicián, Haaz Levente, Hagyó Gábor, Gorjánát Zsolt, Kovács Márton, Kiss Norbert, Béki Sándor, Köller Milán, Dobai Patrick, Gombár Szabolcs.

Házigazda volt a Demeter

Pakson tartották a Demeter Egyesület szervezésében a Magyar Természetbarát Szövetség idei Országos Természetjáró Tájékozódási Túraversenyének eredményhirdetését. A találkozón felülvizsgálták a legutóbb három esztendővel ezelőtt frissített versenyszabályzatot, ötvenhét javaslatot tárgyaltak, tájékoztatta a Paksi Hírnököt Jakab Albert, a verseny albizottság elnöke. A bajnokság az ország több pontján megrendezett helyi versenyekre épül, csapatok esetében összesen tizenöt, egyéniben öt alkalommal van lehetőség rajthoz állni, ebből minimum öt, illetve három esetben meg kell jelenni; paksi szervezés a Bakancsos Atomkupa. A paksiak az utóbbi években az Atomerőmű Sportegyesülettől a Deme-

ter Egyesülethez helyezték át a versenyzést, ugyanis az ASE Természetjáró Szakosztálya inkább arra hivatott, hogy szélesebb körnek szervezzen túrákat, ugyanakkor szeretnék a versenyzési igényeket is kiszolgálni. Az idei versenysorozatban öt csapattal képviseltették magukat, A36 kategóriában egy második, A50-esben pedig egy negyedik és egy hatodik helyet szereztek. (A betű a tudásszintet, a szám pedig az adott kategória alsó korhatárát jelöli.) Női egyéniben Jakab Éva ötödik, a férfiaknál Kókai Péter második, Jakab Albert hatodik lett. A tájékozódási túraverseny lényege, hogy térkép és tájoló segítségével, a menetutasításban meghatározott egyéb feladatok teljesítésével az előírt sorrendben kell meg-

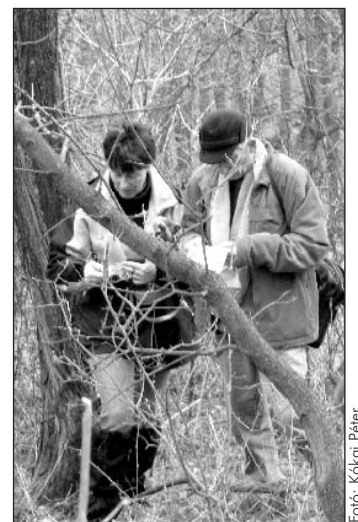


Foto: Kókai Péter

keresni az esetenként feladattal meghatározott ellenőrzőpontokat a terepen, és eljutni a célba előírt idő alatt. A sport tehát a fizikumot és a szellemet egyaránt igénybe veszi.

-gyöngy-

Nem sikerült a győzelem

Hajrájához érkezett a Soproni Liga őszi küzdelemsorozata. A 14. fordulóban a Paksi FC negyedik élvonalbeli idényében arra készült, hogy először győzi le a Budapest Honvédot. Ez eddig nem sikerült, és az összecsapást követően elmondhatjuk: ezúttal sem. Pedig jól kezdte a meccset a PFC, a 19. percben a hazai kapusnak máris a háta mögé kellett nyúlani. A fordulás után a Honvéd egyre nagyobb erőket mozgósított a folytatásban, de a paksi hálóőr eszén

sokáig nem tudtak túljárni. Nem úgy a második félidő derekán: egy szögletet követő kavarodás után Palásthy szerzett gólt. A végeredmény 1:1 lett, ismét fontos pontokat hullajtott a PFC, ezúttal a Bozsik Stadionban. – Nyerni szerettünk volna Kispesten, amire meg is volt az esélyünk. Megszereztük a vezetést, majd utána egy jó ideig, valamint a mérkőzés végén még rúghattunk volna gólt. Azonban a második félidőben ugyanazt a típust követ-

tük el, ami mostanában jellemző ránk, mélyen védekeztünk, „hosszú” volt a csapat. Megint saját magunkkal szűrtünk ki – nyilatkozta a mérkőzést követően Tököli Attila. Az „A” válogatott szereplése miatt az utolsó játéknapot november 14-e helyett 21-én rendezik, a Paksi FC ekkor a szombathelyi Haladás együttesét fogadja 16 órától a Fehérvári úti Stadionban. A paksi zöld-fehérek jelenleg a tabella 11. helyen állnak.

Faller Gábor

Szabó János ismét hallatott magáról. A tehetséges paksi védő ezúttal az U21-es válogatottal Győrben szerepelt korosztályos Eb-selejtezőn, az ellenfél Olaszország volt. A magyar csapat tagjaként mindvégig pályán lévő játékoskal a soraiban a nemzeti együttes 2:0-ra legyőzte a taljánokat, így csoportjukban a második helyre léptek.

A bajnoki szünetben Ligakupa találkozón szerepelt a PFC. A Videoton otthonában 3:0-ra kikapott Gellei Imre együttese, ezzel visszacsúszott a csoport negyedik helyére.

Az ESZI lett a továbbjutó

Rangadóval kezdődött az ESZI sportcsarnokban a megyei döntőbe jutásért rendezett paksi futsal selejtező, mely az idei tanév első diákolimpia eseménye volt. A bombaerős, több NB III-as játékoskal felálló Vak Bottyán Gimnázium csapata az I. István Szakképző Iskolával mérkőzött. A végeredmény 3:3 lett, amire mindenki felkapta a fejét. – El kell ismerni, az I. István együttese nagyon jól küzdött ellenünk – fogalmazott Bedecs Ferenc, a Vak Bottyán Gimnázium testnevelője. A döntetlennek az ESZI-sek örültek igazán, akik külön edzéssel hangoltak a szerdai összecsapásokra. Ludányi János gárdáját ezúttal Vida Károly meccselte. Végül első és egyben továbbjutó helyen a házigazda, vagyis az ESZI végzett, a Vak Bottyán Gimnázium, az I. István Szakképző Iskola, valamint a tolnai Sztáray Mihály Gimnázium együttese előtt.

efg



Bringasuli a Deákban

BringaSulivá változott egy napra a Deák Ferenc Általános Iskola! A diákok KRESZ-tó kiöltésével és értékelésével ellenőrizhették, bővíthették elméleti ismereteiket, illetve mobil ügyességi pályán csiszolhatták kerékpáros tudásukat. A tavaly újtúra bocsátott programban először húsz iskolába látogattak el a szervezők, az idei sorozat pe-

dig 12 résztvevő intézménnyel valósul meg a jövő évre tervezett nagyobb lélegzetű projekt előkészítéseként. A BringaSuli, amellyel harmadiktól hatodik osztályig szólítják meg a gyerekeket, a Közlekedési, Hírközlési és Energiaügyi Minisztérium és a Vuelta Sportiroda szakmai együttműködésében valósul meg.

-gyöngy-

Sakk: indul a bajnokság

Az Atomerőmű SE I. sakk csapat győzelemmel, míg az ASE II. vereséggel kezdte a 2009-2010-es bajnoki szezont.

Az ASE Szabó László csoportban vitézkedő első osztályú csapata a budapesti MLTC-t győzte le. – A Nagykánizsa és a Zalaegerszeg továbbra is jelentős játékerőt képvisel, sőt a Szombathely és a Honvéd is feljavult, így a dobogóért várhatóan nagy csata lesz. A szezon végén szeretnénk ismét legalább a harmadik helyen végezni – nyilatkozta Gosztola István, az ASE sakkcsapatának vezetője.

Az NB I/B Charousek csoportjában a Berta Tibor vezette gárda szoros vereséget szenvedett a feljutásra is esélyes pécsi Pannonpower-től. A kis különbség fontos volt, mert a segédpontok a végelszámolás-kor jól jöhetnek. – Kissé meggyengült a társaság. Tehetséges fiataljaink közül van, aki Amerikába, van, aki Londonba távozott, nehéz feladat pótolni őket – értékelt Berta Tibor, az ASE NB I/B csapatvezetője.

Újdonság, hogy az Atomerőmű SE hazai bajnoki mérkőzéseit ettől a szezontól kezdve digitális tábla segítségével az interneten figyelemmel kísérhetik a www.ase.hu honlapon.

efg

Bokszsikerek

Sok érdeklődő előtt a pécsi Árkád üzletközpontban rendezték a IX. Horváth Géza Ökölvívó Emlékversenyt amelyen 13 csapat 60 ökölvívója mérte össze tudását. A Paksi SE versenyzői közül gyermek korcsoportban: Líbor Sándor (30 kg) I., Kovács János (36 kg) I., Györe Norbert (38 kg) I., helyezést ért el. Serdülők: Vidács István (48 kg) II, Lacza Mihály (72 kg) II.

Japán–Sárgödör tér–Alaszka

Japán világutazó járt Pakson november elején, városunkban Treszl Gábor és Magyar Zoltán látta vendégül.

– Nemrég e-mailt kaptam Kazahsztánból. Muzsik János írt, aki tavaly a Pannónia-expedíciónk során vendégül látott bennünket Asztanában. Újságolta, hogy véletlenül összeházaszkodott egy japán fiúval, aki éppen Föld körüli úton van motorjával. Mesélt neki rólunk, a magyar veteránokról. Arra kért minket, vendégljük meg pár napig. A válasz természetesen igen volt – csap mindjárt a történet közepébe Treszl Gábor, a Pannónia Expedíció egyik tagja. János megadta a fiú e-mail címét, a paksi motorosok pedig azonnal felvették vele a kapcsolatot. Az elektronikus levelet Isztambulban olvasta Shigeru Sato, a 28 éves japán motoros világutazó, aki közölte, hogy hamarosan megérkezik kis hazánkba. Egy hét múlva zuhogó esőben begördült túraendurójával Paksra, a GPS koordináták alapján éppen a Sárgödör



Fotó: TelePaks Kistérségi Televízió

térre. – Egy telefonhívást kaptam az egyik borpincéből, hogy egy csuromvizes motoros japán fiú engem keres, menjek érte. Kocsiba pattantam és a megadott helyre siettem. A gazda éppen üveg lopótökből borral kínálta a fiút, így köszöntöttük hát Shigerut – folytatja a történetet Gábor. A pihenés a folytatásban is igen aktívra sikeredett, hiszen a három nap alatt, melyet itt töltött, a látnivalókon kívül az éjszakai életbe is bepillantást nyerhetett. Shigeru régi nagy álma volt ez az utazás, melyre az anya-

giakat maga teremtette elő. – Vlagyivosztokba hajóztam át elsőnek, majd elértem a mongol fővárost, innen dél felé vettem az irányt. Bebarangoltam az egykori Szovjetunió közép-ázsiai utódállamait, melyek csodálatos helyei a világnak. Kazahsztánban hajóra szálltam, mely átvitt Bakuba. Innen Tbiliszibe, majd Jerevánba hajtottam, aztán pedig végig a Fekete-tenger partján. Törökországon keresztül elértem Isztambulba, itt olvastam Gábor levelét – sorolja az eddigi útvenet. – Európa most már nagyon

hideg, félek a hótól, emiatt hamarosan el is hagyom a kontinenst, Olaszországon át Afrikába megyek, egészen a déli csücsökig, Fokvárosig. Onnan hajózik át Argentínába, majd le a Tűzföldre, végül felfelé Észak-Amerikába és Alaszkába. Onnan térek majd haza kábé két év múlva – mondta el a világutazó. A kétkerekű jól működik, a szervizeléssel eddig nem volt gondja a motorosnak. – Természetesen, ha tehetném, azonnal felülnek egy motorra, vagy beülnek egy autóba és vele tartanék, de sajnos ez most lehetetlen – tette hozzá Magyar Zoltán. – Pakson nagyon jó barátokra tettem szert, remélem Gáborral és Zoltánnal találkozom még egyszer valahol a nagyvilágban – mondta búcsúzóul Shigeru. A paksi motorosok garázsaiknál felmatricázták Shigeru kétkerekűjét, majd emléklapokot adtak át, végül egy garázs belső falára festett nagy térképnél mutatták meg korábbi útvonalukat. Az integrálást követően Zoltán megsúgta: ők már a 2012-es londoni nyári olimpiai játékokra készülnek, természetesen két keréken.

Faller Gábor

A futó csirke és a bűvös kocka



Fotó: Paksi Hírnök archív

„Az olimpiai harmadik, világ- és Európa-bajnok esete a futó csirkével és a bűvös kockával”. Ezt a munkacímét is adhatnánk egy készülő sportfilmnek, ami Kozmann Gyuriról és a maratoni futás rövid, de annál tartalmasabb kapcsolatáról szól.

Hogy is kezdődött? A paksi Atomerőmű SE kiválósága a

nyáron úgy döntött, kiszáll a kenuból és felhagy az aktív vízi léttel, azonban a mozgás és a sport talán leginkább kézzelfoghatóbb és egyszerűbb formájával, a futással tartja karban szervezetét. Itt most ne laza kocogásra vagy háztömb körüli futásra gondoljunk, hanem az „ősi” maratoni távra. A valamivel több mint 42 km leküzdése hosszas – van akinél több éves – felkészülést igényel, de Gyuri aktív sportmúltjával és a monoton hosszú távú edzőfutásokkal úgy érezte, egyből félmaratoni-val kezd. Miután ezt különösebb megerőltetés nélkül teljesítette, rajthoz állt a Budapest Maratonon, ahol szembesült azzal a ténnyel, amire profi barátai felhívták a figyelmét: a maratoni táv 30 km-nél kezdődik, ezért

rendkívül fontos az erőbeosztás. Ennek szellemében bajnokunk nehézségek nélkül teljesítette a táv közel kétharmadát és rövid pihenővel, felpolcolt lábakkal készült az utolsó kilométerekre egy hús kapualjban, mikor a csirkének és bűvös kockának öltözött futók vígan elrobogtak mellette. Több sem kellett doping gyanánt, hiszen a motiváció adva volt: a rekkenő hőségben jelmezbe bújt késői spártai hősök mégsem előzhetik meg olimpiakönkukat. A célba érkezés után részben elégedetten nyugtázta, hogy a kocka lemaradt, de a csirke előbb ért be. Ez nem szegte kedvét hősünknek, sőt a New York-i maratoni pályázott. Álma a MOB segítségének is köszönhetően októberben valóra vált. (Előtte még csapat-

ban teljesítette a Bécs-Budapest távot.) Így esett, hogy negyven honfitársunk mellett a 65 ezer fős tömegben Kozmann György is rajthoz állt a 40. jubileumi maratonon, amit végül négy órán belül teljesített. Ahogy fogalmazott, örök élmény marad ez a pár óra az életében, hiszen rendkívül jól szervezett, zenekarok és szurkolók sorfala által kísért futásban volt része, és ha bűvös kockával meg csirkével nem is, de Shrekkel, pókemberrel és pincérjelmezes, tálcán végig italt tartó és felszolgáló futóval találkozott. Mint mondta, egyelőre a csirkének nem kell izgulnia a revans miatt, mert a csúcson zárja le a rövid, de annál tartalmasabb maratoni futó múltját, viszont tartja magát a mondáshoz, miszerint: „soha ne mondd, hogy soha!”

-Titti-

Moziműsor

November 22. (vasárnap) 17 óra
DERÜLT ÉGBŐL FASÍRT
amerikai animációs vígjáték

November 25. (szerda) 19 óra
A CSÚF IGAZSÁG
színes, feliratos amerikai
romantikus vígjáték

November 27. (péntek) 19 óra
HASONMÁS
feliratos am. akció-thriller

November 29. (vas.) 19 óra
AZ IDŐUTAZÓ FELESEGE
feliratos amerikai
romantikus-dráma, sci-fi

December 2. (szerda) 19 óra
THIS IS IT
amerikai koncertfilm

PANTAR Kegyeleti Szolgáltató
Bt. Paks, Kálvária utca 2.
Állandó ügyelet: 30/9363-255 (x)

Készítsen Ön is MERIDIAN TÉRKEPET!

Az egészséges élethez

A több mint 5000 éves kínai orvostudományt követve, ugyanakkor a legmodernebb, EMC-elektronikus meridián mérő készülékkel feltérképezzük az emberi szervezetet és a szervezet egyensúlyát visszaállító egyénre szabott tanácsokat adunk.

Mérési hely Paks:
Cél Fitness Mozgás Stúdió
2009. NOVEMBER 28-án
13:00-19:00 óra között.
Időpontra bejelentkezés:
Kozmáné Erzsébet EMC képviselő
0630/912-3206,
emcvilag3@gmail.com

1%

A Paksi Labdarúgó Klub megköszöni a 2008-ban részére felajánlott adó fél százalékot. A 233.916 Ft-ot labdarúgó gyerekek utaztatására, kiváló sportolók díjazására, hátrányos helyzetű gyerekek sportbelpótlék vásárlására fordítottuk.

A Nagydorogi Sportegyesület
paksi hölgyek jelentkezését
várja kézilabda csapatába.

Jelentkezni lehet:
Szabó József
06-20/424-1999

A Cédus Csemete Kertészet

várja látogatóit az alábbi kínálattal:

- Konténeres örökzöldek, virágzó cserjék, díszfák nagy választékban
 - Szabadgyökerű gyümölcsfák, csemegegyegek, rózsák nagy választékban
 - Ültetéshez kaphatók kerti föld, fenyőmulcs, marhatrágya stb.
- November közepétől kínálunk földlabdás fenyőket, kérésre beültetve, karácsonyfának.

Látogasson el áruházaiba,
nyitva hétfőtől szombatig, amíg világos van!

Cím: Paks, Széchenyi tér 3. Pámer Andrea
Tel: 20/2240070, 20/2255995, cedruskertesz@citromail.hu



Duna
Hotel***

Éttermünk nyitva tart hétfőtől péntekig 18-22 óra között – csoportoknak előrendelésre hétvégén is – eljegyzés, ballagás, bankett, lagzi... stb.
Üdülési csekket, étkezési jeget is elfogadunk!
Paks, Dózsa Gy. u. 75.
75/510-258; 20/364-0825



PAKSI VÍZMŰ Kft.
Paks, Kölesdi u. 46.
Tel.: 75/511-000
Fax: 75/310-467
E-mail:
paksiviz@paksiviz.axelero.net

Vizét bevizsgáljuk!

A PAKSI VÍZMŰ KFT. Vízminőség-ellenőrző Laboratóriuma a lakosság részére vállal fürdővíz-, egyedi kutak és felszíni vizek mintavételezését és vizsgálatát. Laboratóriumunk 1996 óta akkreditált.
További felvilágosítást, információt kérni a 75/510-204-es telefonszámon, Katusné Bíró Máriaától lehet.

BaTuKft

BA-TU
Építőipari Kft.

Teljes körű építőipari szolgáltatás
Betonvágás és betontörés munkagépekkel!

www.ba-tu.hu

Telephely: Paks, Ipari Park

Tel./fax: 06-75/313-226

Tel.: 06-30/9372-668

E-mail: batu.epito.paks@freemail.hu

Építés, fuvarozás, gépi földmunkák

Munkavállalásra alkalmas,
oklevelet adó

masször
tanfolyam

indul, december elején
Paks, Szekszárdon,
Tolnán és Bonyhádán.
Ára: 45 000 Ft

Érdeklődni lehet:
30/3021-487

Nyilvántartási szám: ny sz: 14-0032-06

KIADÓ
INGATLANOK

Paks főutcáján, irodaházban (Tolnai u. 2.) adminisztrációs vagy szolgáltató tevékenységre irodák kiadók.
(15 m²-80 m²).

Érdeklődni:

30/9372-668, 75/511-252.

HITELEK! 18 BANK hitelei egy helyen!



VÁGÓ ISTVÁN
AJÁNLÁSÁVAL!

CREDITHILL
Hitelek költségeit megelőlegezzük!

RÉGI vagy BIZTOSÍTÁSOS HITELET,
VÁLTSÁ KI KEDVEZŐBB HITELEL!

Hiteleink kockázatos életbiztosítás,
befektetés nélkül felvehető!

A banki szigorítások ellenére megtaláljuk
Önnek a LEGKEDVEZŐBB HITELET,
deviza és forint alapon is!!!

FLK-val kombinált hitel		
Például:	10 évre	15 évre
1.000.000	10.364	8.363
3.000.000	29.091	25.091
5.000.000	49.819	41.891
THM:	10,56%	10,33%

GYORS hitelek,
rövid idő alatt
1-5 millió Ft-ig
Akár értékecsélesi és
közjegyzői díj nélkül

Kedvező hitellehetőség akár 40 év futamidőre!
1 millió Ft ➡ 6.557,-/hó ➡ THM: 8,47%
3 millió Ft ➡ 19.672,-/hó ➡ THM: 7,54%
5 millió Ft ➡ 32.787,-/hó ➡ THM: 7,37%



Szekszárd, Garay tér 1/4.
Telefon: 74/511-428
Mobil: 30/311-1181



• vezetéshez
• lépcsőzéshez
• minden távolságra

HOYALUX iD Progresszív szemüveglencse

25% kedvezménnyel!

Vegye könnyebben!

Az akció 2009. október 19-től december 31-ig, komplett szemüveg készítése esetén érvényes.

A Hoyalux iD széles látócsatornás progresszív szemüveglencse éleslátást biztosít olvasáshoz, vezetéshez és minden távolságra. Most **25% kedvezménnyel és fél év megszokási garanciával** kaphatja meg az Opticnet Partnereknél.

AZ ÖN OPTICNET PARTNERE:
Lens Optika, Paks, Dózsa György út 20.
Telefon: 75/511-246

opticnet
A SZAKÉRTŐ LÁTSZERÉSZEK CSOPORTJA
www.opticnet.hu

A SZAKÉRTŐ LÁTSZERÉSZEK CSOPORTJA
www.opticnet.hu

MEGHÍVÓ

Evangelizációs és gyógyító alkalom.

**Jézus vár, hogy meggyógyítson,
és megtérjél az igazsághoz!**

**Paks, Művelődési Ház
„Nagy klub terem”**

2009. november 22-én 17⁰⁰ órakor

A RÉSZVÉTEL INGYENES

**Állandó alkalmaink: Paks, Művelődési Ház
minden vasárnap 17⁰⁰ órától**



MECSEKVIDÉKE
TAKARÉKSZÖVETKEZET

***Szeretne a jelenlegi betétkamatok
átlagos hozama feletti,
biztonságos megtakarítást
30% állami támogatással?***

Kössön most lakástakarékpénztári szerződést a Mecsekvidéke Takarékszövetkezethoz és visszatérítjük a lakástakarékpénztári szerződés szerinti első havi megtakarítását, vagy nálunk újonnan kötött Signal lakásbiztosításának díját a lakástakarékpénztári szerződés szerinti havi megtakarítási összeg 110%-áig.

Új lakástakarékpénztári szerződés kötése esetén 3 hónapra lekötött betétrel rendelkező ügyfeleink részére egy alkalommal évi 0,5% kamatprémiumot írunk jóvá a hirdetményben közzétett kondíciókhoz képest.

**Az akció visszavonásig érvényes,
részleteiről érdeklődjön fiókjainkban!**

**Paks, Villany u. 4.
Tel.: 75/511-240**

**A Garay János Gimnázium
két csapata,**

a Kheopsz

(tagjai: Fazekas Attila, Kiss Balázs, Szabó Ádám,
felkészítő tanár: Andorka Gábor) és

a MaTaVi

(tagjai: Kasó Márton, Vesztergombi Tamás, Ujhelyi Viktor, felkészítő tanár: Werner István)

is bejutott a Nemzeti Tankönyvkiadó és a Németh László Gimnázium által szervezett országos történelmi műveltségi vetélkedő döntőjébe.



MAGÁN ULTRAHANG RENDELÉS PAKSON

2010. januártól péntek 16-19 óráig vagy szombat 9-12 óra között

dr Hallai Georgina radiológus szakorvos.

A szakrendelésen a következő vizsgálatok elvégzését biztosítom: (beutaló nem szükséges)

- Nyaki lágyrész, pajzsmirigy, nyaki erek
- Hasi és kismedence komplex diagnosztika
- Emlő UH diagnosztika
- Izületi, izom lágyrészek UH vizsgálata
- Here UH vizsgálat
- Alsó végtagi erek vizsgálata (mélyvénás trombóziskizárása és felületes viszerek vizsgálata)
- Csecsemő csípő, hasi és koponya UH vizsgálat

Információ és előjegyzés: 06-30/250-9114

Rendelés: 7030 Paks Kurcsatov u 8 (Dr Bodor Biborka háziorvosi rendelőjében)